

Concept Beleidsbegroting 2017

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen

Versie raden 15 april 2016

1. Inleiding.....	3
Beleidsbegroting	6
I.1 Programmaplan.....	7
1.1 <i>Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie</i>	9
1.1.1 Incidentbestrijding, incl. meldkamerfunctie.....	9
1.1.2 Risicobeheersing	10
1.1.3 Operationele ondersteuning	11
1.1.4 Personeel en organisatieontwikkeling.....	14
1.1.5 Bedrijfsvoering.....	14
1.2 <i>Crisisbeheersing</i>	17
1.2.1 Aardbevingsdeskundigheid.....	18
1.3 <i>Gemeentelijke Kolom Groningen</i>	20
1.4 <i>GHOR.....</i>	22
2 Paragrafen	24
2.1 <i>Bijdragen en Lokale heffingen.....</i>	24
2.2 <i>Weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	24
2.3 <i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	29
2.4 <i>Financiering.....</i>	29
2.5 <i>Bedrijfsvoering</i>	30
2.6 <i>Verbonden partijen</i>	31
2.7 <i>Grondbeleid.....</i>	31
Financiële begroting.....	32
Bijlagen.....	38
I. Risico's uit paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	39
II. Investerings	42
III. Begrote bijdragen deelnemende gemeenten.....	43

1. Inleiding

Voor u ligt de concept beleidsbegroting 2017 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen (hierna: VRG). In deze gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen zijn de Brandweer, Crisisbeheersing, Gemeentelijke kolom Groningen (hierna: GKG) en Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (hierna: GHOR) bestuurlijk ondergebracht.

Het bestaansrecht van VRG is het leveren van goede brandweezorg en het samen met onze partners in crisisbeheersing neerzetten van een robuuste crisisorganisatie. Wij voeren wettelijke taken uit, zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's (hierna: WVR) en andere relevante wet- en regelgeving. Onze eerste prioriteit is het waarborgen van het primaire proces en het op orde houden van de basis. Het primaire proces wordt uitgevoerd door onze vakmensen op straat, zoals de hulpverleners en toezichthouders. Zij moeten hun werk goed kunnen uitvoeren en daarin goed ondersteund worden. De VRG werkt vanuit jaarplannen die op de lokale behoefte zijn toegesneden.

Deze beleidsbegroting is evenals voorgaande begrotingen sober ingestoken. De VRG heeft een smalle top en een beperkte overhead. In de afgelopen jaren zijn reeds diverse structurele bezuinigingsmaatregelen op gemeentelijk, regionaal en op landelijk niveau verwerkt. Daarnaast zijn een aantal financiële knelpunten opgelost, waaronder:

- invoering van de werkkostenregeling;
- eigen risico WW;
- bijdragen aan landelijke beleid;
- BTW GHOR;
- financieel tekort GKG (deels incidenteel).

Wij streven naar een zo stabiel mogelijk financieel meerjarenperspectief voor de organisatie en de gemeenten die de activiteiten (grotendeels) financieren. In het regionaliseringstraject heeft het bestuur besloten om in een periode van vijf jaar voor de kosten van de brandweer, inclusief meldkamerfunctie, over te schakelen naar een verdeelsleutel op basis van de allocatie in het gemeentefonds. Het groot onderhoud van het gemeentefonds in 2016 leidt voor een aantal gemeenten tot meer en bij andere gemeenten tot minder middelen binnen het fictief budget brandweezorg en rampenbestrijding (cluster OOV). In de gekozen verdeelsystematiek betekent dit dat bij volledige invoering van deze herijking voor het begrotingsjaar 2017 navenant meer of minder aan de Veiligheidsregio moet worden bijgedragen.

De belangrijkste punten voor deze beleidsbegroting betreffen:

- In afwijking van de financiële verordening en voorgaande jaren is in deze beleidsbegroting geen indexering voor loon en prijsstijgingen opgenomen. Daarnaast is de beleidsbegroting niet uitgezet voor geaccordeerd nieuw beleid inzake brandveilig ondernemen Eemshaven en het invlechten van de opleidingskosten. Tevens is het knelpunt gemeentelijke kolom nog niet geheel opgelost. In afwachting van een takendiscussie deze zomer worden deze kosten in 2017 incidenteel opgevangen uit lagere kapitaallasten en meldkamerkosten;
- Deze beleidsbegroting is wel uitgezet met de kosten gerelateerd aan de besluitvorming inzake het huisvestingsdossier;

- Toename kapitaallasten huisvesting door nieuwbouw met 309 duizend euro, conform het bestuursbesluit dat 19 februari 2016 is genomen na afloop van het zienswijze traject met de raden.
- Formatie beheer kazernes van 1,5 fte met 100 duizend euro, conform het bestuursbesluit dat hierover 10 april 2015 is genomen.
- Conform bestuursbesluit van 15 april 2016 is in deze beleidsbegroting rekening gehouden met de kosten van de lokale heffingen, 205 duizend euro;
- In deze beleidsbegroting is rekening gehouden met een hogere uitkering van de BDuR, ten gevolge van de herijking. Hierdoor krijgt de VRG 100 duizend euro meer dan in de begroting 2016;
- In deze beleidsbegroting van het aardbevingsdossier houden we rekening met financiering tot juli 2017, conform eerdere toezegging;
- De verwerking van de effecten van het groot onderhoud op het gemeentefonds voor de verdeelsleutel voor het cluster OOV is volledig opgenomen conform artikel 24a Gemeenschappelijke regeling VGR. Conform de fasering genoemd in artikel 24a is de gemeentelijk bijdrage aan de conceptbegroting 2017 gebaseerd op 80% van de inkomsten in het gemeentefonds in het cluster OOV en 20% historische kosten.

Leeswijzer

Hier wordt een korte toelichting gegeven op de indeling van deze begroting

De Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit twee delen: het programmaplan en de paragrafen.

Programmaplan

Het programmaplan bestaat uit drie aandachtsgebieden en is onderverdeeld in vier programma's:

Brandweezorg incl. meldkamer en crisisbeheersing en rampenbestrijding

De organisatie van de VRG levert goede brandweezorg en zet samen met de partners in crisisbeheersing een slagvaardige en doelmatige crisisorganisatie neer. Dit gebeurt met bijna duizend medewerkers waarvan ruim zevenhonderd brandweervrijwilligers. Brandweezorg wordt op dit moment vanuit veertig brandweerposten verspreid over de regio Groningen geleverd; 38 kazernes met een vrijwillige bezetting en 2 kazernes met een 24-uurs (beroeps) bezetting. De meldkamerfunctie is ondergebracht in de Meldkamer Noord-Nederland (MkNN). De taken op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing worden in nauwe samenwerking met de regionale partners in crisisbeheersing uitgevoerd. De organisatie is gevormd rond de inhoudelijke taakvelden op het gebied van brandweezorg en crisisbeheersing. Er zijn drie sectoren, namelijk Risicobeheersing, Incidentbestrijding en Operationele Ondersteuning. Naast deze sectoren zijn er twee ondersteunende diensten, namelijk Bedrijfsvoering en Personeels- en Organisatieontwikkeling. De werkzaamheden op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing zijn verspreid over deze sectoren en zijn programmatisch met elkaar verbonden in het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing.

GHOR

De GHOR maakt bestuurlijk gezien deel uit van de VRG. Organisatorisch gezien is de GHOR op moment van opstellen van deze begroting nog onderdeel van de GGD. Eind 2016 vind hier nadere

besluitvorming over plaats. De GHOR staat onder leiding van de directeur Publieke Gezondheid van de gemeentelijke gezondheidsdienst. Binnen de GHOR zijn 10 personen werkzaam.

GKG

Sinds 2014 voert de GKG haar taken en financieel beheer zelfstandig uit vanuit een centrumorganisatie in het kader van de regionalisering gemeentelijke processen en taken crisisbeheersing ("koude taken"). De organisatie werkt vanuit een netwerkteam. De medewerkers in het netwerkteam zijn in dienst van de gemeenten en worden vanuit die gemeenten gedetacheerd naar de (centrumorganisatie van) de GKG. De programmamanager gemeentelijke kolom is in dienst van de VRG. Binnen de GKG is 7,5 fte werkzaam. In 2015 is gekozen voor de VRG als gastorganisatie in plaats van de gemeente Hoogezand-Sappemeer. Sinds 2016 is de GKG gehuisvest aan de Sontweg, bij de VRG.

Per programma wordt weergegeven wat we willen bereiken, wat we er voor gaan doen en wat het mag kosten. Zie latere opmerkingen, dit geldt niet voor ieder programma

Paragrafen

Het tweede deel van de beleidsbegroting bestaat uit de paragrafen. De opgenomen paragrafen zijn verplicht volgens het Besluit Begroting en Verantwoorden (hierna: BBV).

De Financiële begroting

Dit hoofdstuk bevat informatie over de gehanteerde indexatie systematiek, de baten en lasten per programma, het meerjarenperspectief.

Beleidsbegroting

I.1 Programmaplan

De VRG staat voor de uitvoering van een aantal wettelijke taken, zoals beschreven in de WVR en andere relevante wet- en regelgeving en het nakomen van bestuurlijke regionale afspraken. Onze eerste prioriteit ligt bij het uitvoeren van deze taken, waarbij het primaire proces wordt uitgevoerd door onze vakmensen op straat, zoals de toezichthouders en hulpverleners. Zij moeten hun werk goed kunnen uitvoeren en daarin goed ondersteund worden. Ook in 2017 wordt vanuit de basis verder gewerkt aan een goede brandweezorg waarbij ruimte is voor het realiseren van de ambities ten aanzien van de ontwikkeling van het vak en de organisatie. Hiertoe zijn vier strategische ontwikkelthema's geformuleerd op basis van de organisatievisie en de ontwikkelingen in de omgeving:

1. contextgericht werken;
2. het nieuwe vakmanschap (vernieuwing van de organisatie);
3. aantrekkelijk werkgeverschap;
4. maatschappelijk verantwoord bedrijfsvoeren;

Contextgericht werken

Wij kunnen alleen de juiste dingen doen als we in verbinding staan met onze omgeving. Dat doen we door actief naar buiten te treden, onder andere door het voortzetten en aangaan van samenwerking met diverse partners en door gebruik van oude en nieuwe media. Wij hechten veel waarde aan de dialoog met burgers, bedrijven en instellingen en voeren daarom de komende jaren een aantal pilots uit waarin we het gesprek met de bewoners en organisaties in een buurt aan zullen gaan. Daarnaast richten wij ons op actuele maatschappelijke thema's (zoals aardbevingen, brandveiligheid bij ouderen en studenten, etc.) en trends en verzamelen actief gegevens om ons werk nog verder te kunnen verbeteren. Tot slot investeren wij in de jeugd door middel van het stimuleren en faciliteren van de jeugdbrandweer, maar ook door ons te richten op scholen en studenten.

Het nieuwe vakmanschap (vernieuwing van de organisatie)

Voor ons staat het vak en het vakmanschap centraal. Onze klanten, of dat nou de besturen zijn, bedrijven of burgers, kunnen rechtstreeks zaken doen met onze vakmensen, die weten wat ze doen en op de hoogte zijn van de laatste ontwikkelingen op hun vakgebied. De sector Incidentbestrijding, bestaande uit voornamelijk beroeps en vrijwilligers, vormt een groot deel van onze organisatie. Het vakbekwaam krijgen en houden van deze medewerkers vraagt veel inspanning. Met de uitkomsten van het landelijke project versterking brandweeronderwijs gaan we kijken hoe de noodzakelijke vakbekwaamheid ook in de toekomst gegarandeerd kan worden. Daarnaast onderzoeken wij hoe we de incidentbestrijding nog beter kunnen inrichten en uitvoeren, waar mogelijk met innovatieve middelen. De ontwikkeling van de landelijke meldkamerorganisatie en de uitrol van het landelijke project 'specialismen op maat' vallen ook onder dit thema.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Wij willen een goede werkgever zijn. De kern daarbij is dat de medewerkers hun vak goed kunnen uitoefenen; ze krijgen daartoe de ruimte, ook voor ontwikkeling en voldoende faciliteiten. Verder zijn er moderne arbeidsvoorwaarden vastgesteld. Wij streven naar een cultuur van verbinding en vertrouwen, waarbij (persoonlijk) leiderschap, samenwerken en integriteit belangrijke thema's zijn. Onze vakmensen zijn fit en gezond en werken veilig zodat ze hun belangrijke maatschappelijke taak goed kunnen uitvoeren. Inmiddels voeren wij de keuringen uit volgens de nieuwe landelijke methodiek (PPMO). Wij willen ook in de toekomst voldoende gekwalificeerde en gemotiveerde brandweervrijwilligers en –beroeps en zullen daarom onze ploegchefs zo goed mogelijk faciliteren. We zijn de landelijke visie op vrijwilligheid aan het vertalen naar onze eigen regio en doen ten

aanzien van de beroepsbrandweer onderzoek naar een verbreding van hun takenpakket en werkveld in relatie tot de vernieuwing van de organisatie.

(maatschappelijk) verantwoord bedrijfsvoeren

Wij werken vanuit de overtuiging dat we als organisatie een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving. Vakmanschap gaat voor ons over het verbeteren van de kwaliteit van het werk voor burgers, bedrijven, medewerkers, bestuur en voor de directe omgeving (milieu, bewoners en bedrijven in de buurt). In onze bedrijfsvoering houden wij, bijvoorbeeld in de keuze van leveranciers, rekening met duurzaamheid, lokale betrokkenheid en maatschappelijke bijdrage. Onderwerpen als groen beleid, goede doelen, open dagen, rondleidingen en (maatschappelijke) stages vallen onder dit thema, evenals sober en doeltreffend organiseren en het actief bestrijden van bureaucratie.

Begroting Veiligheidsregio	Begroting		Mutatie
	2016	2017	2016-2017
Lasten	45.145	45.368	223
Totaal lasten	45.145	45.368	223
Gemeentelijke bijdragen	37.009	37.623	614
Rijksbijdrage BDuR	6.960	7.060	100
Overige bijdragen	885	685	-200
Totaal baten	44.854	45.368	514
Saldo voor reservemutatie	-291	-	291
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	291	-	-291
Saldo na reservemutatie	-0	-	0

1.1 Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie

Programma:	Brandweezorg incl. meldkamerfunctie
Portefeuillehouder:	A. van de Nadort
Commandant:	R. Knoop

Binnen het programma brandweezorg incl. meldkamerfunctie werken we organisatorisch gezien vanuit 3 sectoren en met twee ondersteunende diensten:

- Incidentbestrijding, inclusief meldkamerfunctie;
- Risicobeheersing;
- Operationele ondersteuning;
- Personeel en Organisatieontwikkeling;
- Bedrijfsvoering.

1.1.1 Incidentbestrijding, incl. meldkamerfunctie

Wat willen we bereiken?

Conform beleidsplan en de strategische koers zorgen we binnen deze sector voor:

- Het leveren van een snelle en adequate brandweezorg aan inwoners, ondernemers en bezoekers in de provincie Groningen.
- Voldoende gemotiveerde en goed gekwalificeerde vrijwilligers en beroepskrachten die toegerust zijn voor de taken.
- Een centrale rol voor de clustercommandanten: het regelen van de dagdagelijkse brandweezorg. Vanuit de rol als portefeuillehouder draagt hij bij aan de ontwikkeling en innovatie van het vakgebied.

Hoe willen we dat bereiken?

Met incidentbestrijding 2.0 geven we invulling aan vernieuwing van het vak. We onderzoeken de wijze waarop we brandweezorg in de toekomst gestalte willen geven en richten ons hierbij in hoofdlijnen op brandbestrijding, hulpverlening, waterongevallen, incidenten met gevaarlijke stoffen en specialistische taken waaronder aardbevingen. We volgen de landelijke koers waarbij we goed kijken waar afwijkingen moeten plaatsvinden om het in de Groninger omgeving passend te maken. Belangrijk hierin is het draagvlak onder de vrijwilligers en beroeps. Alle mogelijke aanpassingen raken direct aan de werkwijze van de brandweer en daarmee de wereld en de werkwijze van de vrijwilliger en de beroepsbrandweer. Incidentbestrijding 2.0 kan grote (financiële) effecten met zich mee brengen. Wellicht komen we voor principiële keuzes te staan hoe we de brandweezorg in de toekomst gaan inrichten.

Met name de bevelvoerders binnen de VRG is een vergrijzde categorie medewerkers. Hier is goed nieuws te melden: er lopen momenteel vier opleidingsgroepen. Daarmee is het probleem inmiddels voor de helft opgelost. De vergrijzing beperkt zich echter niet alleen tot de bevelvoerders. Ook bij chauffeurs is dit fenomeen zichtbaar. Bij de manschappen is duidelijk dat er veel mutaties in de eerste tien dienstjaren zitten: jonge mensen die van baan en/of woonplaats veranderen of een gezin stichten. Dit heeft een continue karakter. Kijkend naar de toekomst staat het huidige systeem met vrijwilligers die we in de volle breedte inzetten onder druk. Ondanks creatieve oplossingen ("uitlenen" van elkaars personeel, inzet dagdienstpersoneel e.d.) zal de druk op de paraatheid steeds groter worden. Het meest zwarte scenario is dat we over een aantal jaren naar een vaste dag bezetting moeten met een aanvulling van vrijwilligers in de nacht en weekenden.

Het schoner werken en het voorkomen van (beroeps)ziektes heeft in 2015 een start gemaakt. Met behulp van zogenaamde quick wins en eerste eenvoudige stappen is een aanzet gemaakt tot het daadwerkelijk schoner werken. De komende jaren nemen we aanvullende maatregelen waarmee we de vrijwilliger helpen en faciliteren om verantwoord en schoon te werken. Dat betekent dat er wellicht extra bluspakken, andere materialen, procedurewijzigingen en logistieke aanpassingen nodig zijn. Momenteel wordt hier verder onderzoek naar gedaan.

De verkenningen rond de privaat publieke samenwerking op chemiepark Oosterhorn lopen nog volop. Dat betekent dat hier ontwikkelingen te verwachten zijn. Het eerste concept met 5 personen die ook buiten het Chemiepark inzetbaar zijn bleek niet haalbaar, maar er zijn wel alternatieven die momenteel verder verkend worden.

We hebben alle clusters opgeroepen om een jeugdbrandweer te starten. Na Delfzijl en Hoogezand is het Westerkwartier van start gegaan. Cluster Zuid zal naar verwachting nog dit jaar volgen. Mogelijk dat andere clusters in 2017 initiatieven ontplooiën.

1.1.2 Risicobeheersing

Wat willen we bereiken?

De sector Risicobeheersing doet haar werk in een speelveld met veel spelers waarbij ook de spelregels (wetgeving) aan verandering onderhevig zijn. Deze spelers zijn onder meer 23 Groninger gemeenten, de omgevingsdienst en de provincie. In het kader van de BRZO gaat het om de andere twee noordelijke veiligheidsregio's en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De samenwerking met deze spelers moet goed worden vorm gegeven waarbij de rol van de sector Risicobeheersing en de andere spelers duidelijk moet zijn. Risicobeheersing wil partner in integrale veiligheid en expert in fysieke veiligheid zijn. Daarbij moeten de belangrijkste risico's in beeld zijn alsmede degenen die kunnen worden geconfronteerd met deze risico's. Ook moet helder zijn welke instrumenten er worden ingezet om risico's weg te nemen of te beperken en moet duidelijk zijn welke restrisico's acceptabel zijn. Risico's ten gevolge van aardbevingen moet voortdurend worden gemonitord in het licht van bovenstaand perspectief. Het waarborgen van veiligheid is weliswaar een kerntaak van de overheid maar dit kan alleen met behulp van andere maatschappelijke instanties, bedrijven in de provincie en haar inwoners. De wetgeving op het terrein van risicobeheersing is aan verandering onderhevig en kan ook consequenties hebben voor de rol van de veiligheidsregio.

Hoe willen we dat bereiken?

Om de risico's in het vizier te houden, maken we gebruik van het regionaal risicoprofiel en het brandrisicoprofiel. Beide zijn producten van de sector risicobeheersing waarbij het regionaal risicoprofiel een coproductie is met de andere crisispartners. Dit geldt uiteraard ook voor beheersen van de risico's. Met het brandrisicoprofiel is in 2015 ervaring opgedaan en zijn in 2016 basisinstrumenten ontwikkeld. Het brandrisicoprofiel geeft inzicht in de brandrisico's. Dit profiel wordt voortdurend geactualiseerd uit toezicht activiteiten, evaluaties van incidenten en demografische ontwikkelingen. Hiermee kunnen we interventie instrumenten op maat inzetten om de risico's te beheersen. Verder zien we grote mogelijkheden om ook niet repressieve vrijwilligers in te zetten in de clusters. De niet repressieve vrijwilliger is een medewerker die op vrijwillige basis contact houdt met de buurt, brandveiligheidsbewustzijn bevordert en oog heeft voor de vragen die leven.

Voor het onderdeel 'Toezicht' geldt dat we de formatie in 2016 met één fte hebben uitgebreid omdat deze te smal was bemeten bij de start van de organisatie. De ambitie is om digitaal toezicht te gaan

houden. Dit moet leiden tot een efficiencyslag zodat meer panden in minder tijd kunnen worden bezocht.

Een meer algemene ambitie is het vergroten van de rookmelderdichtheid. In 2017 moeten de eerste duidelijke resultaten zichtbaar zijn van onze inzet.

Een speciale rol is weggelegd voor de risico's ten gevolge van aardbevingen. Dit kan een uitwerking hebben op de risico's bij BRZO bedrijven die tot een extra inspanning leiden voor het BRZO toezicht. Dit is al aan de orde in 2016 maar kan doorlopen in 2017. Eventuele intensievere nieuwbouw activiteiten door schade van aardbevingen kan leiden tot een grotere vraag aan brandveiligheidsadviezen op vergunningen. De impact hiervan is nu nog aan niet te geven.

De sector Risicobeheersing moet alert zijn op haar omgeving en de eventuele wijzigingen die daar gaan plaatsvinden. Voorbeelden daarvan zijn het aardbevingsrisico of gemeentelijke herindelingen en eventuele gewijzigde takenpakketten die gemeenten met de omgevingsdienst afsprekt. Maar ook gaat het dan om voor aangekondigde wetswijzigingen zoals de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht en de Wet Private Kwaliteitsborging Bouw. Nu is nog niet te zeggen wanneer deze wetswijzigingen ingaan, maar zij gaan naar verwachting iets betekenen voor de rol van de veiligheidsregio in brandveiligheid.

1.1.3 Operationele ondersteuning

Wat willen we bereiken?

Vanuit de sector Operationele Ondersteuning wordt door de teams Communicatie, Vakbekwaamheid en Expertise inhoudelijk ondersteuning gegeven aan de andere onderdelen van de organisatie, zoals de sectoren Risicobeheersing en Incidentbestrijding. Ook wordt vanuit de drie teams essentiële inhoudelijke ondersteuning gegeven aan het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing. Er ligt dan ook een diversiteit aan aandachtsvelden binnen de sector.

Hoe willen we dat bereiken?

Vakbekwaamheid

Voorbeelden van aandachtsvelden voor Vakbekwaamheid zijn mono- en multidisciplinair vakbekwaam worden en -blijven en het implementeren van nieuwe ontwikkelingen zoals de uitkomsten van het Project Versterking Brandweeronderwijs. Dit vraagt van het team Vakbekwaamheid nauwe verbinding met multi-partners, landelijk opererende netwerken, de buurregio's Fryslan en Drenthe en in het bijzonder met de eigen lokale blusgroepen. Een sterke verbinding met de sectoren Incidentbestrijding en Risicobeheersing is dan ook, evenals met de programmamanager Crisisbeheersing, van essentieel belang om te kunnen komen tot verdere ontwikkeling van Vakbekwaamheid, welke optimaal aansluit bij het risicoprofiel van onze regio. In 2017 zal in dit kader verder gewerkt gaan worden aan de doorontwikkeling van Vakbekwaamheid, waarbij naast reguliere mono- en multi opleidingen- en oefenprogramma's en implementatie van de uitkomsten van het Project Versterking Brandweer Onderwijs, gewerkt zal worden aan intensivering van verbindingen met voor de VRG relevante partners. Uitgangspunt hierbij is invulling geven aan de visie van onze organisatie. Intensivering van verbindingen zal zowel intern binnen de VRG plaatsvinden. Zo zal middels 'oefenen in de buurt' worden aangesloten aan het programma Brandveilig Leven van de sector Risicobeheersing.

Samen met de regio's Fryslan en Drenthe en de BON (Brandweer Opleidingen Noord) zal ook in 2017 samengewerkt worden ten aanzien van zowel Vakbekwaam blijven - als worden. In navolging van voorgaande jaren zullen de mogelijkheden om samen te werken waar mogelijk worden uitgebreid, wat bijdraagt aan toename van de kwaliteit en het zo efficiënt en effectief mogelijk inrichten van Vakbekwaamheid. Deze samenwerking heeft ook uitstraling buiten de regio's, gezien ook 'naar buiten' zoveel mogelijk als één wordt gewerkt. Hierdoor neemt de effectiviteit toe bij het uitoefenen

van invloed op de kwaliteit van de brandweeropleidingen, - examens en het realistische oefenen. Dit is vanuit het Project Versterking Brandweer Onderwijs gewenst, aangezien deze ook aanstuurt op meer samenwerking tussen Veiligheidsregio's.

Project Versterking Brandweeronderwijs (Vbo)

In 2017 zal verder gewerkt worden aan implementatie van het Vbo. Het project bestaat uit 12 deelprojecten die alle gericht zijn op de kwaliteitsverbetering van het brandweeronderwijs (vakbekwaam worden) en oefenen (vakbekwaam blijven). Dit onder meer door het opstellen van een kwaliteits- en normenkader, het (door)ontwikkelen van les- en leerstof, het gebruikmaken van een elektronische leeromgeving (hierna: ELO), bevorderen van innovatie en kenniscirculatie en het organiseren van intern en extern toezicht.

Veiligheid

Sinds 2015 is er landelijk en daarmee ook in onze regio een sterke toename van aandacht voor schoon- en veilig werken. In het bijzonder voor de brandweer is dit een onderwerp 'van levensbelang'. De doorontwikkeling van kennis en het vertalen naar de praktijk zal de komende jaren gevolgen hebben voor onder andere de voorbereiding en uitvoering van oefeningen; deze worden hierdoor complexer en kosten meer tijd.

Communicatie

2017 zal voor Communicatie vooral in het teken staan van het (verder) laden van / betekenis geven aan de merken. Dat betekent vooral inzetten op heldere informatie voor de juiste doelgroep. En dat betekent weer scherpe keuzes maken en elkaar (intern en extern) helpen om de eigen verantwoordelijkheid te kunnen pakken. Vooral ook om onze meerwaarde zichtbaar te maken en om ons te kunnen verantwoorden naar onze opdrachtgevers en de maatschappij.

Externe communicatie

Voor het brandweermerk is er in 2015 een nieuw online platform gerealiseerd. Dit jaar gaan we dat ook voor het "veiligheid"-regiomerk doen. Dit platform biedt de partners de gelegenheid (podium) om hun verantwoordelijkheden beter voor het voetlicht te brengen. En daarmee ook de grenzen aan deze verantwoordelijkheid. Door dit samen te doen helpen we elkaar om onze doelgroepen beter en op maat te bedienen.

We blijven actief verhalen en voorbeelden delen in de verschillende media die we tot onze beschikking hebben om onze missie, visie en ambities te onderstrepen. Daarnaast willen we nauw betrokken zijn bij ontwikkelingen die de potentie hebben de reputatie te schaden en proberen dit door zorgvuldig geplande communicatie in een uitgekiende mix naar de juiste stakeholders tot een minimum te beperken.

Interne communicatie

Betekenis geven kan alleen als het gedachtengoed van de organisatie tussen de oren van de medewerkers zit. Pas dan kunnen medewerkers echte ambassadeurs van de organisatie zijn en helpen bij het laden van de merken. We willen medewerkers verder helpen door ze vertrouwen te geven, niet door ze te controleren. Dit jaar willen we dit vooral faciliteren met meer input / kennisdeling op de thema's die onze organisatie meerwaarde geven. We zetten daarom vooral in op het sterk verbeteren van RegioNet, waardoor het laagdrempeliger wordt en meer gaat functioneren als een sociaal kennisnet. Een plek waar je onder andere terecht kunt met een vraag of een probleem en waar je direct (of geholpen door een collega die zijn/haar kennis wil delen) antwoorden kunt vinden.

Ook hier gaat het om ondersteunen van medewerkers bij het zelf vervaardigen van goede (eenvoudige) interne middelen door meer met vaste templates te gaan werken.

Uitgangspunt

Iedereen communiceert. Het uitvoeren van alle communicatieactiviteiten ligt niet bij team communicatie. We zien onze rol vooral in het stimuleren van openheid en openbaarheid en het vergroten van de communicatievaardigheden van directie, leidinggevend en medewerkers. Wij beschouwen hen als ambassadeur en willen dat optimaal ondersteunen.

We komen gevraagd en ongevraagd in actie. We zijn toegankelijk en proactief. Initiatiefrijk, klantgericht en hulpvaardig. Wij stimuleren, ondersteunen en coachen anderen in de organisatie bij het oppakken van hun communicatierol. En waar nodig remmen we af of nemen het stokje over. Samen geven we betekenis aan onze organisatie.

Expertise

Het team Expertise kenmerkt zich door een breed takenpakket en een diversiteit aan klanten en veel verbindingen. Vanuit het brede takenpakket wordt invulling gegeven aan zaken als;

- mono en multidisciplinaire operationele en strategische planvorming, zoals bereikbaarheidskaarten, incident bestrijdingsplannen en rampbestrijdingsplannen;
- operationele ondersteuning (operationeel handboek, beheer LCMS);
- brandonderzoek;
- arbo, risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E);
- business intelligence;
- kennisregie;
- ondersteuning aan ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS) en waterongevallen bestrijding;
- advisering, begeleiding, innovatie op het gebied van materiaal/materieel
- intern beheer C2000, P2000, waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) en MKNN (meldkamer);
- inhoudelijke ondersteuning bij aanschaf en vervanging materiaal en materieel en de doorontwikkeling hiervan;
- doorontwikkeling jeugdbrandweer;
- nazorg;

Daarnaast wordt een groot deel van het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing ondersteund vanuit Expertise. Daarmee vormt dit programma een belangrijke klant voor het team. Daarnaast kunnen ook alle sectoren en diensten van de VRG tot klant gerekend worden, evenals portefeuillehouders op diverse terreinen. Een bijzondere en zeer belangrijke categorie klanten wordt gevormd door de blusgroepen in de clusters. In 2017 zal verder gewerkt gaan worden aan het vorm en inhoud geven aan alle genoemde taakvelden en optimalisering van de service verlening. Het team Expertise rekent het tot haar verantwoordelijkheid om de organisatie verder te helpen in innoveren, leren en ontwikkelen.

Een doorlopend belangrijk aandachtspunt voor het team Expertise is het bewaken van de balans tussen werkaanbod en beschikbare capaciteit / mogelijkheden. De afgelopen twee jaar laten zien dat de omvang en complexiteit van werkzaamheden jaarlijks toeneemt. Om deze balans te bewaken is een jaarplan opgesteld. Binnen het jaarplan is 'vrije ruimte' opgenomen voor werkzaamheden die niet of slecht voorspelbaar zijn en daarbij veelal van buitenaf komen (landelijke ontwikkelingen en -projecten). Onderwerpen die de komende jaren in toenemende mate aandacht vragen zijn aardbevingen, scheepsbrandbestrijding (o.a. als gevolg van de groei van de Eemshaven), industriële brandbestrijding en kennisregie.

1.1.4 Personeel en organisatieontwikkeling

Wat willen we bereiken?

We zijn een nieuwe organisatie. Veel mensen hebben een nieuwe functie gekregen, die ze zich eerst eigen moesten maken. Voor allen gold dat er nieuwe samenwerkingsverbanden zijn ontstaan. Die moeten nog wennen. Uit de organisatie evaluatie blijkt ook dat er op een aantal punten verbeteringen aan te brengen zijn. Zo is het nog lang niet bij allen duidelijk wat nu precies de visie is van de organisatie: wat betekent dat precies, Rijnlands werken, wat zijn onze prioriteiten, waarom hebben we nu ineens groene auto's? Het is aan ons om ervoor te zorgen dat we deze visie ook lager in de organisatie onder de aandacht brengen. Een tweede punt dat verbetering behoeft is (persoonlijk) leiderschap ofwel daadkracht. Het komt te vaak voor dat zaken niet opgelost worden: men wacht op elkaar en moppert. Gezien alle nieuwe processen en samenwerkingsverbanden is het geen wonder, maar het moet wel anders. Hierbij ligt er een rol voor de leidinggevendenden maar zeker ook voor de medewerkers. Ten derde bleek uit de evaluatie dat een aantal werkprocessen nog niet gestroomlijnd verlopen. Er is al een start gemaakt om dit te verbeteren, waarbij de verwachting is dat in 2017 de grootste knelpunten zijn opgelost.

Daarnaast speelt er een grote verandering bij de beroeps ploegen; er gaat anders gewerkt worden. Ten eerste wordt het functiehuis aangepast aan de moderne tijd en wordt het oude, steeds weer gerepareerde, gebouw vervangen. Maar ook zullen de ploegleden vaker ingezet worden op andere werkzaamheden en zal de planningssystematiek veranderen.

Hoe willen we dit bereiken?

We gaan geen groot veranderprogramma opzetten om bovenstaande te bereiken. Wel gaan we focus aanbrengen op de dingen die we al doen. Zo gaan we starten met een pilot voor zelforganiserende teams die verantwoordelijkheid krijgen voor een werkproces zoals vakbekwaamheid en gaan we overleg en medezeggenschap verstevigen. Op een tweetal punten gaan we specifieke actie ondernemen, zoals bijeenkomsten over Rijnlands werken en het mede beoordelen van leidinggevendenden door hun medewerkers. Ten aanzien van de ploegen zullen we allereerst de hardware (het functiegebouw en de waardering) veranderen, daarna zullen we op een andere manier gaan werken. Hoe dit precies zijn beslag gaat krijgen is nu nog in volle ontwikkeling. Voor een groot deel kunnen we zelf deze veranderingen richting geven. Het kan zijn dat we externe expertise inhuren daar waar het de organisatie aan kennis en/of tijd ontbreekt.

1.1.5 Bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken?

De dienst bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie op het gebied van financiën, facilitaire zaken, informatiemanagement en inkoop. Ook het beheer van vastgoed valt onder deze dienst. Dit is relatief nieuw, omdat de overdracht van kazernes gedurende 2016 plaatsvindt. Processen rondom het vastgoed beheer en het daarbij behorende beleid zullen in 2017 verder worden vormgegeven. De overige bedrijfsvoeringprocessen zullen steeds verder gestroomlijnd en de nadruk zal blijven liggen op efficiënte en doeltreffende inrichting teneinde de primaire processen te ondersteunen. Het optimaliseren van contractmanagement en treasury zullen hierin extra aandacht krijgen. De ontwikkelingen binnen het vakgebied van Informatiemanagement en ICT gaan erg snel. We zien daarbij de trend dat informatie en de devices die informatie bevatten steeds zwaarder worden benut en steeds meer een onderdeel worden van onze primaire processen. Deze informatie moet beschikbaar zijn, eenvoudig vindbaar zijn, actueel zijn maar tevens goed worden afgeschermd voor onbevoegden.

Hoe willen we dit bereiken?

We willen meer inzicht creëren in onze financiële positie op lange termijn door verdergaande informatie analyse vanuit diverse systemen, waaronder het nieuwe ingerichte contractmanagementsysteem en de projectadministratie. Daarnaast zullen we gebruik maken van bestaande financiële benchmarks of juist opzetten. We ontwikkelen een proces rondom het opstellen en beheren van een meerjaren investeringsbegroting en uitgewerkte meerjarenplannen. Toenemende aandacht is nodig voor het toenemende kapitaalbeslag vanuit de vervangingscyclus investeringen, die effect zullen hebben de exploitatie en de liquiditeitspositie in de komende jaren. Tevens zullen we ons in 2017 beziggehouden met uitvoering geven aan het projectplan informatiebeveiliging; een statuut informatiebeveiliging als onderdeel van het algehele beveiligingsbeleid is inmiddels gereed. In het statuut zijn de beleidsuitgangspunten geformuleerd waaraan bij de inrichting van de organisatie, procedures, werkwijze en gehanteerde informatiesystemen moet worden voldaan. Ook de nieuwe wet Meldplicht datalekken zal hierin worden betrokken. Daarnaast gaan we met Business Intelligence aan de slag. We komen er in toenemende mate achter dat we door de juiste analyses en de goede verzameling van gegevens waardevolle informatie kunnen geven aan zeer diverse onderdelen binnen de organisatie, van brandveilig leven tot incidentbestrijding. Daarnaast denken we na over het instellen van een Change Advisory Board, die de samenhang in projecten, middelen en urgentie van informatie gedreven projecten bewaakt en implementeren we zaakgericht werken voor onze organisatie wat bij breder gebruik zal zorgen voor betere terugvindbaarheid en archivering van stukken en heldere processen met betrekking tot stukken(stroom). Ook gaan we digitaal vergaderen mogelijk maken.

Binnen facilitaire zaken zal nader invulling worden gegeven aan contractbeheer, aanbestedingstrajecten en beheer van vastgoed. We zullen beleid ontwikkelen rondom vastgoedbeheer voor onderhoud, nieuwbouw en portefeuille management taken, voornamelijk gericht op ondersteuning van het primaire proces. Maatschappelijk verantwoord bedrijfsvoeren blijft een belangrijk thema voor onze organisatie. We houden in de keuze van leveranciers rekening met duurzaamheid, lokale betrokkenheid en maatschappelijke bijdrage.

We ondersteunen alle bedrijfsonderdelen bij het inrichten en verbeteren van processen. Met het oog op interne beheersing (AO/IB) worden processen met een financieel karakter planmatig beoordeeld. De resultaten van deze controles worden gedeeld met de procesverantwoordelijke, de Auditcommissie en uiteindelijk onze accountant. Eventuele constatering worden gebruikt om het betreffende proces te verbeteren.

Wat hebben we daar voor nodig?

Voor een groot deel kunnen de genoemde activiteiten binnen de sectoren en diensten uitgevoerd worden binnen het bestaande budget. Aan de formatie is 1,5 fte toegevoegd voor het daadwerkelijke huisvestingbeheer. De begroting wordt hiertoe uitgezet, evenals voor de kapitaallasten nieuwbouw. Dit wordt verder toegelicht in het hoofdstuk financiële begroting.

Begroting Brandweezorg		Begroting		Mutatie
		2016	2017	2016-2017
Lasten		41.149	41.592	443
Totaal lasten		41.149	41.592	443
Gemeentelijke bijdragen		35.162	35.777	615
Rijksbijdrage BDuR		5.311	5.330	19
Overige bijdragen		485	485	-
Totaal baten		40.958	41.592	634
Saldo voor reservemutatie		-191	-	191
Mutatie reserves:				
toevoeging		-	-	-
onttrekking		191	-	-191
Saldo na reservemutatie		-	-	-

1.2 Crisisbeheersing

Programma:	Rampenbestrijding en Crisisbeheersing
Portefeuillehouder:	P. Smit
Directeur:	E. van Zuidam

Toelichting

De multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing maken deel uit van de organisatie VRG. Deze taken zijn - als programma - binnen de gehele organisatie van VRG belegd. Daarnaast heeft VRG een regie- en platformfunctie voor de multidisciplinaire samenwerking tussen verschillende partners waarmee ten tijde van crises kan of moet worden samengewerkt.

Kaderstellende beleidsnota's	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Regionaal Risicoprofiel	Algemeen Bestuur VRG	15 april 2016
Beleidsplan Veiligheidsregio 2016-2019	Algemeen Bestuur VRG	15 april 2016
Beleidsplan multidisciplinair Opleiden en Oefenen 2016-2019	Algemeen Bestuur VRG	4 december 2015
Regionaal Crisisplan	Algemeen Bestuur VRG	21 februari 2014
Kaders voor de GRIP in Groningen, Friesland en Drenthe	Directiebestuur Crisisbeheersing	4 oktober 2013

Wat willen we bereiken?

Onze missie is samen werken aan veiligheid in Groningen. Wij werken innovatief en betrouwbaar aan veiligheid en maken daarbij gebruik van de kracht van de samenleving.

VRG staat voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing, zoals beschreven in de WVR en andere relevante wet- en regelgeving en het nakomen van bestuurlijke regionale afspraken. Vanuit de organisatie VRG voeren we de multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing uit.

In samenwerking met onze crisispartners¹ staat onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het in beeld brengen en houden van de regionale risico's, het bepalen van beleid ten aanzien van het omgaan met deze risico's en het adequaat functioneren van de crisisorganisatie in onze regio voorop.

Hoe willen we dat bereiken?

Prioriteiten in 2017

In 2017 zal een start gemaakt worden met de herziening van het Regionaal Crisisplan (vaststelling in 2018). Ook zal, net als in 2016, gericht aandacht besteed worden aan de uitvoering van onze beleidskeuzes in het Beleidsplan 2016-2019 en de voorbereiding op onze prioritaire thema's Aardbevingen, Continuïteit van de Samenleving, Water en Evacuatie, Nucleaire Veiligheid en Terrorisme. Daarbij ligt in 2017 het accent in de doorontwikkeling van verbinding van risico- en crisisbeheersing en de implementatie van het project 'Effectieve en Flexibele Crisisorganisatie' dat in 2016 gestart is.

¹ Het samenwerkingsverband VRG bestaat uit de volgende partners: Brandweer, Politie, GHOR, GKG, Defensie, Waterschappen, Openbaar Ministerie, Omgevingsdienst en Provincie

Uitvoering van Multidisciplinaire taken

Vanuit de organisatie VRG voeren we regulier de multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing uit binnen de volgende dossiers:

- **Beleid:**
ontwikkeling en beheer regionaal risicoprofiel, beleidsplan Veiligheidsregio, beleidsplan Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen, Kaders voor de GRIP in Noord-Nederland, continuïteit, etc.
- **Planvorming:**
regionaal crisisplan, incidentbestrijdingsplannen, rampbestrijdingsplannen
- **Multidisciplinaire Opleidingen Trainen en Oefenen (MOTO):**
vakbekwaamheid van de multidisciplinaire functies en teams in hoofdstructuur van de crisisbeheersing
- **Risico- en crisiscommunicatie:**
communicatie voor en tijdens crises, stimuleren van eigen verantwoordelijkheid burger, inzet nieuwe media
- **Kwaliteitszorg:**
het evalueren en leren van oefeningen en incidenten, zorgen voor een duurzaam lerende organisatie
- **Netcentrisch werken:**
beheer en doorontwikkeling van het multidisciplinair informatiemanagement, zowel vakinhoudelijk als organisatorisch
- **Relatiebeheer vitale partners:**
opbouwen en onderhouden van contacten met vertegenwoordigers van de vitale infrastructuur.
- **Alarmering:**
zorgdragen voor een vlekkeloze alarmering van de hoofdstructuur van de crisisbeheersing. Dat doen we door het maken van heldere afspraken met meldkamer en te alarmeren partijen en het regelmatig uitvoeren van proefalarmeringen.

Samenwerking met crisispartners

We werken met onze crisispartners multidisciplinair samen op bovengenoemde dossiers. Samen met onze partners hebben wij het Beleidsplan Veiligheidsregio Groningen 2016-2019 opgesteld waarin wij de prioriteiten voor onze samenwerking in het programma Crisisbeheersing benoemd hebben. In het programma Crisisbeheersing bieden we onze partners een platform om - structureel of tijdelijk wanneer het nodig is - samen te werken; crisisbeheersing valt of staat immers met samenwerken en elkaar kennen.

1.2.1 Aardbevingsdeskundigheid

Het thema gaswinning en aardbevingen blijft in de komende vijf tot tien jaar actueel. Vanaf medio 2016 wordt in gezamenlijkheid bepaald hoe de rol van de VRG ten aanzien van het dossier aardbevingen zal worden geborgd vanuit het programma in de organisatie. Vanuit het oogpunt van risicobeheersing- en communicatie als vanuit crisisbeheersing en –communicatie worden taken en verantwoordelijkheden structureel belegd voor langere termijn. De aansluiting van de VRG in een uitgebreid netwerkgericht op dit dossier zal worden bestendigd. Zowel bestuurlijk door middel van haar platformfunctie als door borging van kennisontwikkeling in aansluiting op kennis- en onderwijsinstututen. De VRG blijft zodoende haar signalerende, adviserende en toezichhoudende functie zo optimaal mogelijk uitvoeren in het dossier gaswinning met betrekking tot de veiligheidsrisico's van aardbevingen. Tot medio 2017 is extra financiële steun toegezegd door het ministerie van Economische Zaken, welke toezegging is overgenomen door de Nationaal

Coördinator Groningen in het Meerjarenprogramma Kansrijk Groningen. Vandaar dat we in de Begrotingscijfers uitgaan van de helft van de baten en lasten voor 2017.

Wat hebben we daar voor nodig?

Alle genoemde ontwikkelingen kunnen binnen de bestaande begroting worden uitgevoerd.

Begroting Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	Begroting		Mutatie
	2016	2017	2016-2017
Lasten	1.298	1.098	-200
Totaal lasten	1.298	1.098	-200
Gemeentelijke bijdragen	429	429	-
Rijksbijdrage BDuR	469	469	-
Overige bijdragen	400	200	-200
Totaal baten	1.298	1.098	-200
Saldo voor reservemutatie	-	-	-
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	-	-
Saldo na reservemutatie	-	-	-

1.3 Gemeentelijke Kolom Groningen

Programma:	Gemeentelijke Kolom Groningen
Portefeuillehouder:	L. Kompier
Directeur:	F. Wiertz

De Gemeentelijke Kolom Groningen (hierna: GKG) is het organisatieonderdeel van de VRG dat zowel in de voorbereiding als in de uitvoering regionaal is belast met de zorg voor bevolkingszorg: de gemeentelijke- of bevolkingszorgprocessen van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

De GKG organiseert als volwaardige crisispartner vanuit de visie op eigentijdse bevolkingszorg de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De GKG werkt vanuit één loket en is daarmee een efficiënte, effectieve en doelmatige organisatie voor 23 gemeenten.

De GKG is belast met zowel de regionale als lokale voorbereiding op en organisatie van bevolkingszorgprocessen (communicatie, publieke zorg, omgevingszorg, informatie en ondersteuning) en draagt zorg voor de advisering, planvorming, beheer, opleiding, training en oefening.

Het regionale Team Bevolkingszorg geeft tijdens een ramp of crisis uitvoering aan de bevolkingszorgprocessen. Het team bestaat uit ongeveer 300 regionale medewerkers van de 23 Groninger gemeenten en is op het gebied van communicatie aangevuld met medewerkers van de samenwerkende crisispartners. Naast het regionale team heeft iedere gemeente ook lokaal nog een klein team van medewerkers die voornamelijk een lokale ondersteunende rol hebben voor het Gemeentelijk Beleidsteam in hun gemeente.

Missie of doelstelling

De GKG realiseert als volwaardige crisispartner vanuit de één loketgedachte voor en met de 23 gemeenten in de VRG de voorbereidende ('koude') taken voor de crisisbeheersing en de uitvoerende ('warme') taken bij incidenten, rampen en crises.

De prestaties voldoen aan de wettelijke vereisten en de landelijke en regionale uitgangspunten zoals die door het Veiligheidsberaad en het Algemeen Bestuur van de VRG zijn vastgelegd voor bevolkingszorg.

Voor de nieuwe werkwijze van bevolkingszorg ("eigentijdse bevolkingszorg") in de VRG gelden onder andere de kwaliteitscriteria en prestatie-eisen van 'Bevolkingszorg op orde 2.0' en het project GROOTER.

Wat willen we bereiken?

- Goede voorbereiding op incidenten, rampen en crises door planvorming, opleiden - trainen - oefenen, advisering, evaluatie en de organisatie van het regionale Team Bevolkingszorg.
- Een adequaat en effectief regionaal Team Bevolkingszorg bestaande uit regionale expertteams die binnen de VRG snel kunnen worden ingezet om de kwaliteit en flexibiliteit te leveren voor gemeenten. Het Team Bevolkingszorg kent de volgende vastgestelde hoofdtaken: (crisis)communicatie, publieke zorg, omgevingszorg, informatie en ondersteuning (inclusief preparatie nafase).

Hoe willen we dat bereiken?

- Uitvoering van de gemeentelijke taken ter voorbereiding op incidenten, rampen en crises.
 - o Het verzorgen van de monodisciplinaire bevolkingszorgtaken, waaronder:
 - Organiseren, beheer en aansturen van de GKG, waaronder het Netwerkteam (de 'koude organisatie') en het Team Bevolkingszorg (de 'warme' organisatie) met inbegrip van de piketfuncties.

- Planvorming: beheren van het Plan Bevolkingszorg en onderliggende draaiboeken en handboeken.
- Advisering van gemeenten, veiligheidsregio en crisispartners
- Opleiding, training en oefeningen (OTO) van het Team Bevolkingszorg.
- Bijdragen aan de realisatie van het beleidsplan Veiligheidsregio Groningen en de multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing welke deel uitmaken van het 'programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing' zoals de gezamenlijke planvorming, multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen, risicocommunicatie en informatiemanagement.
- De activiteiten van de GKG zijn beschreven in de Producten en dienstencatalogus, het OTO-jaarplan en de werkbegroting van de GKG.
- Uitvoering van de bevolkingszorgtaken (gemeentelijke processen in de rampenbestrijding en crisisbeheersing) tijdens incidenten, rampen en crisis, door inzet van (functionarissen van) het regionale Team Bevolkingszorg.

Wat hebben we daar voor nodig?

Het deelprogramma Gemeentelijke kolom kent een knelpunt van 80 duizend euro dat in 2017 incidenteel is opgelost met een BDUR-bijdrage. Dit knelpunt wordt meegenomen in de takendiscussie voor de begroting 2018.

Begroting Gemeentelijke Kolom:		Begroting		Mutatie
		2016	2017	2016-2017
Lasten		920	900	-20
Totaal lasten		920	900	-20
Gemeentelijke bijdragen		820	820	-
Rijksbijdrage BDuR		-	80	80
Overige bijdragen		-	-	-
Totaal baten		820	900	80
Saldo voor reservemutatie		-100	-	100
Mutatie reserves:				
toevoeging		-	-	-
onttrekking		100	-	-100
Saldo na reservemutatie		-	-	-

1.4 GHOR

Programma:	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
Portefeuillehouder:	R. Michels
Directeur:	J. Rietveld

GHOR Groningen is een afdeling binnen de GGD. Zowel de GHOR als de GGD is gericht op collectieve gezondheid. GHOR en GGD werken bij grootschalige incidenten vaak aan hetzelfde maatschappelijke (gezondheids)probleem. Hiermee zijn de GHOR activiteiten onderdeel van de publieke gezondheidszorg.

Wat willen we bereiken?

Bij zorg en veiligheid gaat het om het voorkomen en opsporen van risico's voor de volksgezondheid. Maar ook om het bestrijden van deze risico's. De GHOR zorgt er voor dat bij grote ongevallen en rampen, de verschillende organisaties die zich met geneeskundige hulpverlening bezighouden (ambulancediensten, ziekenhuizen, huisartsen, GGD, GGZ, enz.) samen één hulpverleningsketen vormen. De taken van de GHOR zijn duidelijk omschreven in de WVR. De GHOR zorgt voor coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening (in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing) en advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. De positionering van de GHOR heeft invloed op de deelprocessen acute gezondheid, PSHOR en Publieke Gezondheid. De spoedeisende hulpverlening wordt uitgevoerd door zorginstellingen en voor het procesplan PSHOR en het procesplan Publieke Gezondheid is de GGD verantwoordelijk.

Op basis van deze verantwoordelijkheidstoedeling heeft GHOR Groningen de volgende visie:

'Het realiseren van een samenhangende zorgketen, in nauwe samenwerking met andere hulpdiensten en partners, zodat slachtoffers onder alle omstandigheden verantwoorde zorg aangeboden krijgen'.

Deze visie vertaalt zich in de volgende missie:

- GHOR Groningen adviseert overheden en niet-overheden, die zich bezig houden met geneeskundige hulpverlening in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing, vanuit geneeskundig perspectief;
- GHOR Groningen coördineert en adviseert de voorbereiding op opgeschaalde geneeskundige hulpverlening;
- GHOR Groningen stuurt de geneeskundige hulpverlening aan tijdens rampen en crises.

Kerntaken van de GHOR zijn hierin:

- Adviseren (stimuleren, verbinden en ondersteunen) in de koude fase;
- Regie, aansturing en coördinatie in de warme fase.

Hoe willen we dat bereiken?

Om bovenstaande te kunnen realiseren streeft GHOR Groningen naar een organisatie waarbij de structuur op orde is, werkbare plannen geïmplementeerd zijn, functionarissen opgeleid, getraind en geoefend zijn en er afspraken zijn gemaakt met ketenpartners.

GHOR Groningen stimuleert, verbindt en ondersteunt zorginstellingen in hun voorbereiding op een groot incident. Wettelijk gezien is deze voorbereiding de eigen verantwoordelijkheid van de zorginstellingen. Maar GHOR Groningen heeft hierin ook een eigenstandige verantwoordelijkheid. In

de WVR is namelijk opgenomen dat het bestuur afspraken met zorginstellingen moet maken. GHOR Groningen heeft afspraken gemaakt met zorginstellingen middels convenanten.

GHOR Groningen heeft de afgelopen jaren veel tijd en energie gestoken in het maken van de afspraken over trainen en oefenen met zorginstellingen en het borgen daarvan. Dit laatste (trainen en oefenen) is inmiddels zo veel mogelijk ingebed in de reguliere werkprocessen van deze instellingen.

De GHOR is bezig met het ontwikkelen van een nieuw werkmodel voor zowel de koude als de warme taken. De positie, taak en rol van de GHOR is de afgelopen jaren behoorlijk gewijzigd. Tegenwoordig – op basis van de huidige wet- en regelgeving – is de GHOR vooral een netwerkorganisatie, waarbij niet de inhoud centraal staat maar vooral het proces.

Onder andere het project sociale media monitoring voor de gezondheidsprocessen is de aanjager geweest om een kwaliteitsslag te maken. Het doel van deze kwaliteitsslag is om de GHOR-organisatie en haar functionarissen beter toe te rusten op het uitvoeren van de GHOR taken. Dit wordt gedaan aan de hand van de BOB-structuur en het 13 stappen model.

De vragen die hierbij aan de orde komen zijn:

1. Wat is de context, functie en vorm van GHOR Groningen als onderdeel van de crisisorganisatie (warme organisatie)
2. Wat is de context, functie en vorm van GHOR Groningen als onderdeel van de VRG (koude organisatie).

De financiële consequenties van dit nieuwe model zijn op dit moment nog niet uitgewerkt. Voor de begroting 2017 kunnen de effecten derhalve nog niet worden aangegeven.

Wat hebben we daar voor nodig?

Alle genoemde ontwikkelingen kunnen binnen de bestaande begroting worden uitgevoerd.

Begroting GHOR:	Begroting		Mutatie
	2016	2017	2016-2017
Lasten	1.778	1.778	-
Totaal lasten	1.778	1.778	-
Gemeentelijke bijdragen	598	597	-1
Rijksbijdrage BDuR	1.180	1.181	1
Overige bijdragen			-
Totaal baten	1.778	1.778	-
Saldo voor reservemutatie	-	-	-
Mutatie reserves:			
toevoeging	-	-	-
onttrekking	-	-	-
Saldo na reservemutatie	-	-	-

2 Paragrafen

In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersingsmaatregelen, alsmede tot de lokale heffingen. Voorgeschreven paragrafen die niet voor de VRG aan de orde zijn, worden niet in de begroting opgenomen.

2.1 Bijdragen en Lokale heffingen

Het belangrijkste doel van de VRG is de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van Brandweezorg, Rampenbestrijding & Crisisbeheersing. Daarnaast maken bestuurlijk gezien de GHOR en GK deel uit van de VRG. De GHOR maakt organisatorisch onderdeel van de GGD uit. De GK voert haar taken zelfstandig uit vanuit een centrumorganisatie. In de gemeenschappelijke kosten zijn ook de kosten van GHOR en GK opgenomen. De voor de uitvoering van de taken van de VRG gemaakte kosten worden, onder aftrek van rijksbijdragen toegerekend aan de deelnemende gemeenten, conform een vooraf overeengekomen verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel is een mix van inwonerbijdrage en een verdeelsleutel die samenhangt met het fictief aandeel brandweezorg in het gemeentefonds.

Afgelopen jaar is een landelijke herijking uitgevoerd naar de omvang en de verdeelmethodiek van de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor het OOV-cluster. Het groot onderhoud leidt tot gewijzigde fictieve bedragen die in de algemene uitkering beschikbaar zijn voor cluster OOV. De wijzigingen worden in het uitkeringsjaar 2016 in één keer ingevoerd. Het effect op de algemene uitkering wordt door een overgangsregeling voor het groot onderhoud in twee jaar gerealiseerd.

In deze concept beleidsbegroting is ten aanzien van de verdeling als uitgangspunt verwezen naar de gemeenschappelijke regeling. Door de lijn uit artikel 24a van de gemeenschappelijke regeling VGR voor 2017 in te zetten, wordt de herijking volledig meegenomen in de berekening van de verdeelsleutel voor de concept beleidsbegroting 2017.

Artikel 24a luidt: De regeling gaat in de periode 2014-2018 voor alle taken van de regionale brandweer en de meldkamer gefaseerd over naar de volgende verdeelsleutel: de bijdragen die de deelnemende gemeenten verschuldigd zijn, worden vastgesteld door de lasten, na aftrek van eventuele andere baten, om te slaan over de deelnemende gemeenten naar rato van het fictief aandeel in het gemeentefonds voor brandweezorg en rampenbestrijding per 1 januari van het jaar waarop de betaling der bijdragen betrekking heeft.

Conform de fasering genoemd in artikel 24a is de gemeentelijk bijdrage aan de concept beleidsbegroting 2017 gebaseerd op 80% van de inkomsten in het gemeentefonds in het cluster OOV en 20% historische kosten.

Naast genoemde kostenverrekening komen geen door het veiligheidsbestuur vast te stellen lokale heffingen voor.

2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Op grond van de WVR staan de deelnemers (=gemeenten) garant voor financiële tekorten en risico's. Ondanks de wettelijke garantie voor de leden van de VRG is een weerstandsvermogen noodzakelijk

voor continuïteit en bevordert de financiële zelfredzaamheid. Een goed reservebeleid voorkomt dat gemeenten op onverwachte momenten financieel moeten bijspringen. De beoordeling van het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Een robuuste begroting houdt volgens de BBV-voorschriften in dat niet elke financiële tegenvaller in de begroting dwingt tot bezuinigen. De beoordeling van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Beoordeling van het weerstandsvermogen.

Beleid

De VRG hanteert de volgende begrotingsdiscipline:

1. De exploitatie van de VRG bestaat uit gemeenschappelijke taken, gefinancierd volgens de verdeelsleutel middelen cluster OOV in het gemeentefonds. Voor de gemeenschappelijke taken is egalisatie van niet-begrote baten en lasten via een beperkte algemene reserve toegestaan. Als de afwijkingen op gemeenschappelijke taken de grenzen van de algemene reserve te buiten gaan, worden deze ook met de deelnemende gemeenten verrekend. Het financiële beleid is erop gericht dergelijke nabalculatorische verrekeningen tot een minimum beperkt te houden.
2. Binnen de exploitatie van de gemeenschappelijke taken wordt een "gesloten circuit" onderkend. Met gesloten circuit wordt bedoeld dat voor- en nadelen in de exploitatie van een bepaalde activiteit als gevolg van risico's en andere onzekerheden, afgedekt dienen te worden binnen de middelen, die voor deze activiteit beschikbaar zijn. Het volgende gesloten circuit wordt onderkend:

<i>Omschrijving</i>	<i>Reden gesloten circuit</i>
Subsidie aardbevingsdeskundigheid	Taken in opdracht van subsidiegever

Weerstandscapaciteit VRG

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de VRG beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de verwachte stand van de reserves waarover de VRG per 31-12-2016 beschikt bij ongewijzigd beleid.

RESERVES	1-1-2016	Bestemming 2016	31-12-2016	Weerstandsvermogen
Algemene reserves				
Veiligheidsregio	2066	-	2.066	2.066
Gemeentelijke kolom	100	-100	0	0
Totaal algemene reserves	2166	-100	2066	2066
Bestemmingsreserve				
Materieel VRG	2011	-	2.011	-
Frictiekosten	191	-191	0	0
BTW gemeentelijke kolom	129	-129	-	-
BTW GHOR	210	-210	0	0
Vastgestelde nieuwe beleidsontwikkelingen	386	-386	-	-
Oefenen gemeentelijke kolom	0		0	0
Totaal bestemmingsreserves	2927	-916	2011	0
Totaal	5093	-1016	4077	2066

In bovenstaande geprognosticeerde stand is met de volgende mutaties rekening gehouden:

- De voorgestelde resultaatbestemming 2015.
- De voor het boekjaar 2016 begrote mutaties in de reserves.
- De voor het boekjaar 2016 verwachte inzet van de bestemde reserves per einde boekjaar conform hun doelstelling.

Bestemmingsreserves worden tot het weerstandsvermogen gerekend voor zover er nog geen verplichting op rust, omdat het Veiligheidsbestuur de bestemming van deze middelen kan en mag wijzigen. De bestemmingsreserve 'vervanging materieel brandweer' wordt in bovenstaand overzicht niet tot het weerstandsvermogen gerekend, omdat deze (grotendeels) bestemd is om de kapitaallasten op de gedane en toekomstige investeringen in het regionaal materieel te kunnen dekken. Het gaat hierbij om activa die door het Rijk zijn geschonken, waarvoor vervanging voor eigen rekening gaat komen. VRG stelt een meerjaren investeringsbegroting op, die inzicht moet geven in toekomstige uitputting van deze reserve.

De bestemmingsreserve frictiekosten is bestemd voor de laatste afwikkeling in 2016 van de ontmantelingskosten zoals afgesproken met de gemeente Groningen voor het overeengekomen bedrag en daarom ook niet opgenomen in het weerstandsvermogen.

Voorzieningen

Ultimo 2016 zullen de volgende voorzieningen mogelijk zijn getroffen, waarvan hieronder weergegeven is welke afloop in 2017 te verwachten valt:

Verloop voorziening A	Afbouwregeling vrijwilligers
Saldo aanvang jaar	13.000
Onttrekking	13.000
Toevoeging	-
Saldo ultimo jaar	-
Verloop voorziening B	BTW herziening kazernes
Saldo aanvang jaar	402.000
Onttrekking	78.780
Toevoeging	-
Saldo ultimo jaar	323.220
Verloop voorziening C	Personeel gerelateerd
Saldo aanvang jaar	508.000
Onttrekking	134.000
Toevoeging	134.000
Saldo ultimo jaar	508.000
Verloop voorziening D	MOP(meerjaren onderhouds plan)
Saldo aanvang jaar	360.000
Onttrekking	200.000
Toevoeging	-
Saldo ultimo jaar	160.000

Afbouwregeling vrijwilligers, 13 duizend euro

In 2014 is de regeling vrijwilligers vastgesteld, hierin zijn de vergoedingen voor de verschillende activiteiten voor de vrijwillige brandweer opgenomen. Hiermee zijn eerdere regelingen van de gemeentelijke brandweerkorpsen vervallen. Via het sociaal statuut worden vrijwilligers in de periode 2014-2017 gecompenseerd voor een inkomstendaling. 2017 is dus het laatste jaar.

BTW herziening kazernes, 402 duizend euro

De VRG compenseert de gemeenten die een brandweerkazerne hebben gebouwd of verbouwd na 2004. In het geval dat de gemeente het bedrag aan BTW van deze bouwactiviteiten terug moet betalen aan de fiscus. De gesprekken met de belastingdienst zijn grotendeels gevoerd maar hebben nog niet tot een beschikking geleid. Vooruitlopend op deze beschikking is in 2014 een voorziening getroffen en hierboven is de verwachting weergegeven van deze post in 2017.

Personeel gerelateerd, 508 duizend euro

Deze voorziening bestaat uit twee elementen: een voorziening voor opgelopen gezondheidsschade door medewerkers en het eigen risico WW.

De VRG is eigenrisicodragers voor de WW. Aan medewerkers waarvan afscheid wordt genomen (ook na een tijdelijk dienstverband) moet een WW-uitkering worden betaald. Een voorziening is hiervoor getroffen. Hierboven weergegeven het verwachte verloop in 2017.

MOP (meerjaren onderhoud plan) huisvesting, 360 duizend euro

In 2016 wordt een voorziening gevormd in verband met de afwikkeling van het huisvestingsbesluit en het meerjaren onderhoud plan. Hierboven weergegeven het verwachte verloop in 2017.

Risico's

We monitoren de risico's voor uitvoering van de veiligheidsregio-taken voortdurend in het kader van de begrotingscyclus. Het volgende overzicht geeft een beeld van de risico's die de VRG kent, waarvoor geen middelen voor de afdekking bestaan.

Risico's	Actueel vanaf	Bedrag *1000	Kans
FLO-ontwikkelingen	2015	PM	Hoog
Ontwikkelen paraatheid	2015	PM	Hoog
Investerings Arbeidshygiëne/RI&E	2015	300	Hoog
Inzet en evaluatie bij grote calamiteiten	2014	250	Hoog
Claims van derden	2014	250	Midden
Claims van eigen personeel	2014	300	Hoog
Versneld afschrijven materieel	2014	150	Hoog
Wegvallen BRZO subsidie	2015	200	Hoog
Overdracht meldkamer naar LMO	2014	200	Hoog
Huisvestingstransities	2014	PM	Midden
Organisatorische wijzigingen	2014	PM	Midden
Totaal		1.650	

Beoordeling toereikendheid weerstandsvermogen:

De reserves die tot het weerstandsvermogen worden gerekend bedragen ultimo 2016 2.066 miljoen euro. Er is sprake van een 11-tal risico's en ontwikkelingen, waarvan de omvang op dit moment niet in te schatten is. Deze risico's kunnen tot incidentele en structurele nadelen leiden waarbij het weerstandsvermogen ingezet kan worden. Eerstvolgende moment van actualisatie van de risico's zal zijn bij de op te stellen tussenrapportage over het 1^e halfjaar 2016 conform P&C cyclus.

Het weerstandsvermogen is gezien de in te schatten benodigde weerstandscapaciteit op dit moment toereikend, risico's 1.650/ weerstandscapaciteit 2.066 geeft een ratio van 1,25 en deze voldoet aan de vastgestelde bandbreedte tussen 1,0 en 1,4.

Kengetallen:

Kengetallen	2015	B'2016	B'2017	B'2018	B'2019
Netto schuldquote	17,2%	47,2%	51,1%	55,6%	58,3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	17,2%	47,2%	51,1%	55,6%	58,3%
Solvabiliteitsratio	32,4%	17,0%	16,1%	15,2%	14,6%
Structurele exploitatieruimte	0,5%	-2,2%	-2,2%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

De netto schuld quote stijgt en de solvabiliteitsratio daalt in de aankomende jaren doordat nieuwe financiering zal worden aangetrokken voor de overname en nieuwbouw van kazernes.

De structurele exploitatie is in 2016 en 2017 negatief omdat structurele lasten worden opgevangen met incidentele inkomsten. Een takendiscussie zal worden gestart gedurende het jaar, waar hierbij wordt gekeken hoe dit structureel kan worden opgevangen. Hierdoor is ook een percentage voor de begrotingsjaren 2018 en 2019 vooralsnog niet te geven.

2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Gebouwen

In 2016 heeft besluitvorming plaatsgevonden over de gebouwen, waarin de VRG is gehuisvest. Een aantal van de gebouwen zal worden overgedragen aan de VRG en een aantal zullen in eigendom blijven van de gemeenten. Hiervoor zullen huurcontracten worden opgesteld. De impact van deze besluitvorming geeft op dit moment te weinig houvast om dit optimaal te verantwoorden in de voorliggende begroting. Daarom zijn in deze begroting alleen de uitzettingen van 2016 en 2017 meegenomen, in baten als in lasten 3.390 duizend euro.

Materieel

De VRG is verantwoordelijk voor het onderhouden van het van de gemeenten overgenomen materieel. Het onderhoud van dit materieel vindt plaats conform de onderhoudskalender. De investeringscyclus van dit materieel is voortvarend opgepakt. In de aankomende jaren zal het effect van de inhaalslag op de vervangingscyclus te zien zijn in de exploitatiekosten en kapitaalslasten.

2.4 Financiering

Het treasurystatuut van de VRG is vanaf 1 januari 2014 van toepassing. Hierin is bepaald dat de VRG haar investeringen in beginsel financiert uit eigen middelen. Daarnaast regelt het statuut dat wanneer de eigen financieringsmiddelen ontoereikend zijn, voor investeringen aanvullende financiering kan worden aangetrokken. De organisatie houdt hierbij rekening met de renterisiconorm en de kasgeld limiet, zoals bedoeld in de Wet financiering decentrale overheden. Het beleid is defensief en risicomijdend en erop gericht om de financieringsrisico's zo goed als mogelijk te beheersen. Tegelijk moet hierbij worden gerealiseerd dat diverse aspecten respectievelijk risico's door landelijke ontwikkelingen worden beïnvloed.

Liquiditeitspositie

Eind 2015 stonden er twee leningen in de boeken voor een totaalbedrag van 5 miljoen euro. Deze zijn in 2014 aangetrokken om een deel van de overgenomen activa van de gemeenten te financieren. Een lening van 2,5 miljoen euro is in 2016 afgelost. De andere lening zal in 2019 worden afgelost. In februari 2016 is besloten tot overdracht of huur van kazernes van gemeenten. Vanaf 2016 zal daardoor in verband met deze overdracht en nieuwbouw van kazernes nieuwe financiering moeten worden aangetrokken. Verwachting is dit zal gaan om een bedrag van 20-30 miljoen euro voor de aankomende paar jaar. Omdat de transitiefase voor overdracht gedurende 2016 loopt en daar nog keuzes worden gemaakt tussen koop of huur van kazernes is een nauwkeurige inschatting verder niet te geven. Daarnaast is additionele financiering nodig voor de op gang gebrachte vervangingscyclus voor materiele activa. Voor 2017 zal dit gaan om een bedrag van 1 miljoen euro. Vooralsnog is hierbij uitgegaan van een globale indicatie van enerzijds investeringen en anderzijds vrijkomende liquiditeiten van de afschrijvingen.

Renterisiconorm

Op grond van de wet Fido dient de begroting inzicht te verschaffen in de renterisiconorm voor de komende 4 jaar van de organisatie. Bij de berekening is de primaire begroting van het betreffende jaar uitgangspunt. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

Renterisico norm				(Bedrag *1.000)
Jaar	2017	2018	2019	2020
Begrotingstotaal	45.369	46.117	46.595	46.673
Voorgeschreven percentage	20%	20%	20%	20%
Risico norm	9.074	9.223	9.319	9.335
Rente herzieningen	5	5	5	5
Aflossingen	0	0	2.500	2.500
Rente risico	5	5	2.505	2.505
Renterisico norm	9.074	9.223	9.319	9.335
Rente risico	5	5	2.505	2.505
Ruimte onder de renterisico norm	9.069	9.218	6.814	6.830

De leningen en aflossingen van de in 2016 af te sluiten geldleningen t.b.v. financiering kazernes zijn nog niet in dit overzicht opgenomen, maar wel kan worden vermeld dat de rentelooptijd van deze leningen 10 jaar of langer zal zijn. De lening zal een looptijd kennen, die wordt afgestemd op de resterende looptijd van de onderliggende aangekochte kazernes. Daarmee zal het renterisico in de eerste paar jaar minimaal zijn.

Uit het overzicht blijkt dat het risico bij herfinanciering van de huidige portefeuille vooralsnog ruim binnen de renterisiconorm blijft.

Schatkistbankieren

Bij schatkistbankieren dienen de decentrale overheden, alsook VRG, hun tegoeden aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Bij verplicht schatkistbankieren is het niet meer mogelijk beleggingen en deposito's zelfstandig aan te gaan buiten het drempelbedrag. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal van de decentrale overheid. Op basis van voorliggende begroting 2017 bedraagt het drempelbedrag voor 2017 € 340.000,--. Bij het opstellen van de bestuurlijke tussenrapportages en de jaarrekening zal gerapporteerd worden over in hoeverre aan dit drempelbedrag is voldaan.

2.5 Bedrijfsvoering

De VRG heeft haar eigen ondersteunend apparaat. Binnen de diensten DPOO en Bedrijfsvoering worden alle ondersteunende taken verricht ten aanzien van financiën, personeelszaken, archivering en documentmanagement, facilitaire zaken (inclusief huisvesting) en informatiemanagement.

In de begroting 2017 is gerekend met een relatief lage overhead en het is aan ons om deze zo effectief mogelijk in te zetten ten dienste van het primaire proces. Specifieke aandachtspunten voor 2017 zijn:

- Een professionele en innovatieve ondersteuning met behulp van (nieuwe) techniek van onze sectoren en diensten.
- Doorontwikkelen meerjareninvesteringsbegroting voor inzicht op langere termijn.
- Ontwikkelen van beleid rondom vastgoed beheer, nieuwbouw en management portefeuilles.
- Samenwerking met andere veiligheidsregio's specifiek in Noord-Nederland.
- Een ander bedrijfsvoeringsmodel voor de stichting Brandweeropleidingen in Noord Nederland.
- Invlechten Individueel Keuze Budget en toepassen van Vernieuwde BBV en Wet datalekken.

2.6 Verbonden partijen

Visie

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties, waarin de VRG zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat middelen ter beschikking zijn gesteld die verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij. Ook is sprake van een financieel belang als financiële problemen bij een verbonden partij op de VRG kunnen worden verhaald.

In de volgende tabellen worden de verbonden partijen van de VRG weergegeven. De verbonden partijen voeren een beleid uit dat de VRG ook (gedeeltelijk) zelf had kunnen uitvoeren of vanuit andere, ook beleidsmatige overwegingen, heeft het Algemeen Bestuur indertijd besloten deel te nemen aan de verbonden partij. De doelstellingen van de verbonden partijen corresponderen met die van de VRG of via de verbonden partijen worden de doelstellingen van de VRG gerealiseerd.

Programma	Verbonden partij
Brandweezorg, met meldkamerfunctie	Stichting Meldkamer Noord Nederland
Rampenbestrijding en Crisisbeheersing	Geen
Aardbevingsdeskundigheid	Geen
Gemeentelijke Kolom	Geen
Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie	Geen

Onderwerp	Inhoud
Naam	Stichting Meldkamer Noord Nederland
Vestigingsplaats	Drachten
Te behartigen openbaar belang	De Stichting MkNN heeft als doel: het verwerven, het beheren en verhuren van een register goed ten behoeve van de MkNN. Vanaf 2011 is gestart met de activiteiten van de stichting. De stichting is een onderneming zonder winststreven en keert het overgebleven resultaat uit aan de deelnemende partijen.
Verwacht bestuurlijk belang	deelname in bestuur
Verwacht financieel belang	62000
Verwacht eigen vermogen begin jaar 2017	-
Verwacht eigen vermogen einde jaar 2017	-
Verwacht vreemd vermogen begin jaar 2017	10.200.000
Verwacht vreemd vermogen einde jaar 2017	9.800.000
Verwachte financieel resultaat jaar 2017	-
Relevante actuele ontwikkelingen	Landelijke samenvoeging meldkamers

2.7 Grondbeleid

Niet van toepassing

Financiële begroting

Het overzicht van baten en lasten (inclusief meerjarenraming 2015-2020)

Toelichting baten en lasten

Onderstaand zijn de ontwikkeling van baten en lasten voor de periode 2015-2020 weergegeven. Het rekeningresultaat van het boekjaar 2015 is weergegeven, alsmede de actuele begroting 2016. De begroting is opgesteld conform de bij de inleiding benoemde uitgangspunten.

Overzicht baten en lasten

Programma	2015 Rekening	2016 Begroting	2017 Begroting	2018 Begroting	2019 Begroting	2020 Begroting
Brandweerzorg, met meldkamerfunctie						
Gemeentelijke bijdrage	31.224	35.162	35.777	36.703	37.159	37.214
BDuR	5.336	5.311	5.330	5.330	5.330	5.330
Overige bijdragen	1.155	485	485	485	485	485
Baten	37.715	40.959	41.592	42.518	42.974	43.029
Lasten	37.624	41.150	41.592	42.518	42.974	43.029
Totaal programma	91	-191	0	-	-	-
Rampenbestrijding en Crisisbeheersing						
Gemeentelijke bijdrage	423	429	429	434	439	444
BDuR	469	469	469	469	469	469
Overige bijdragen	337	400	200	-	-	-
Baten	1.229	1.298	1.098	903	908	913
Lasten	1.148	1.298	1.098	903	908	913
Totaal programma	81	-	-	-	-	-
Gemeentelijke kolom						
Gemeentelijke bijdrage	810	820	820	830	840	850
BDuR	-	-	80	80	80	80
Overige bijdragen	-	-	-	-	-	-
Baten	810	820	900	910	920	930
Lasten	877	920	900	910	920	930
Totaal programma	-67	-100	-	-	-	-
Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie						
Gemeentelijke bijdrage	590	598	597	604	611	619
BDuR	1.180	1.180	1.181	1.181	1.181	1.181
Overige bijdragen	-	-	-	-	-	-
Baten	1.770	1.778	1.778	1.785	1.792	1.800
Lasten	1.597	1.778	1.778	1.785	1.792	1.800
Totaal programma	174	-	-	-	-	-
Totaal Veiligheidsregio Groningen						
Gemeentelijke bijdrage	33.047	37.009	37.623	38.571	39.049	39.127
BDuR	6.985	6.960	7.060	7.060	7.060	7.060
Overige bijdragen	1.492	885	685	485	485	485
Baten	41.524	44.855	45.368	46.116	46.594	46.672
Lasten	41.246	45.146	45.368	46.116	46.594	46.672
Totaal programma	279	-291	0	-	-	-

Overzicht ontwikkeling reserves:

Reserves	2015 Rekening	2016 Begroting	2017 Begroting	2018 Begroting	2019 Begroting	2020 Begroting
Brandweezorg, met meldkamerfunctie						
Toevoegingen beoogd	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen beoogd	371	191	-	-	-	-
Mutatie reserves	-371	-191	-	-	-	-
Rampenbestrijding en Crisisbeheersing						
Toevoegingen beoogd	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen beoogd	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-
Gemeentelijke kolom						
Toevoegingen beoogd	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen beoogd	157	100	-	-	-	-
Mutatie reserves	-157	-100	-	-	-	-
Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie						
Toevoegingen beoogd	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen beoogd	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal Veiligheidsregio Groningen						
Toevoegingen beoogd	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen beoogd	528	291	-	-	-	-
Mutatie reserves	-528	-291	-	-	-	-

Overzicht ontwikkeling resultaat:

Resultaat(baten, lasten en reserves)	2015 Rekening	2016 Begroting	2017 Begroting	2018 Begroting	2019 Begroting	2020 Begroting
Brandweezorg, met meldkamerfunctie						
Gemeentelijke bijdrage	31.224	35.162	35.777	36.703	37.159	37.214
BDuR	5.336	5.311	5.330	5.330	5.330	5.330
Overige bijdragen	1.155	485	485	485	485	485
Beoogde inkomsten	37.715	40.959	41.592	42.518	42.974	43.029
Beoogde uitgaven	37.253	40.959	41.592	42.518	42.974	43.029
Geraamd resultaat	462	-0	0	-	-	-
Rampenbestrijding en Crisisbeheersing						
Gemeentelijke bijdrage	423	429	429	434	439	444
BDuR	469	469	469	469	469	469
Overige bijdragen	337	400	200	-	-	-
Beoogde inkomsten	1.229	1.298	1.098	903	908	913
Beoogde uitgaven	1.148	1.298	1.098	903	908	913
Geraamd resultaat	81	-	-	-	-	-
Gemeentelijke kolom						
Gemeentelijke bijdrage	810	820	820	830	840	850
BDuR	-	-	80	80	80	80
Overige bijdragen	-	-	-	-	-	-
Beoogde inkomsten	810	820	900	910	920	930
Beoogde uitgaven	720	820	900	910	920	930
Geraamd resultaat	90	-	-	-	-	-
Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie						
Gemeentelijke bijdrage	590	598	597	604	611	619
BDuR	1.180	1.180	1.181	1.181	1.181	1.181
Overige bijdragen	-	-	-	-	-	-
Beoogde inkomsten	1.770	1.778	1.778	1.785	1.792	1.800
Beoogde uitgaven	1.597	1.778	1.778	1.785	1.792	1.800
Geraamd resultaat	174	-	-	-	-	-
Totaal Veiligheidsregio Groningen						
Gemeentelijke bijdrage	33.047	37.009	37.623	38.571	39.049	39.127
BDuR	6.985	6.960	7.060	7.060	7.060	7.060
Overige bijdragen	1.492	885	685	485	485	485
Beoogde inkomsten	41.524	44.855	45.368	46.116	46.594	46.672
Beoogde uitgaven	40.718	44.855	45.368	46.116	46.594	46.672
Geraamd resultaat	807	-0	0	-	-	-

Grondslagen ramingen 2017:

De begroting 2016 is geactualiseerd voor de begrotingswijzing samenhangend met de overname van de huisvesting, zijnde 3,081 miljoen euro.

In de begroting van 2017 is vervolgens rekening gehouden met de volgende effecten:

- Toename kapitaallasten huisvesting door nieuwbouw met 309 duizend euro, conform het bestuursbesluit dat 19 februari 2016 is genomen na afloop van het zienswijze traject met de raden.

- Formatie beheer kazernes van 1,5 fte met 100 duizend euro, conform het bestuursbesluit dat hierover op 10 april 2015 is genomen.
- Toename van lokale heffingen, conform bestuursbesluit van 15 april 2016 zijn de kosten van de lokale heffingen voor huisvesting opgenomen in de begroting voor 205 duizend euro.
- Als gevolg van de herijking van de BDuR stijgt deze bijdrage voor 2017 met 100 duizend euro.
- In het aardbevingsdossier is conform toezegging rekening gehouden met financiering over het 1^e halfjaar, dus teruggang in kosten en opbrengsten van 200 duizend euro.

Voor de periode 2018-2020 is in dit overzicht rekening gehouden met het hervatten van indexatie. Er is eveneens rekening gehouden met uitzetting voor de in 2017 incidenteel opgevangen bedragen voor het invlechten van de opleidingskosten en brandveilig ondernemen Eemshaven. In 2018 houden we daarnaast rekening met het volledig wegvallen van de baten en lasten van het aardbevingsdossier. In 2020 houden we rekening met het wegvallen van het incidentele voordeel van de meldkamer vanwege de vorming van de landelijke meldkamer. Voor het opstellen van de begroting 2018 zal een uitgebreide takendiscussie plaats vinden.

In afwijking van de financiële verordening en voorgaande jaren is geen indexatie op de begroting 2017 voor loon en prijsstijgingen toegepast. Wanneer de begroting wel geïndexeerd zou zijn, zou de totale indexatie conform systematiek van voorgaande jaren op 476 duizend euro uitgekomen zijn. Dit bedrag bestaat uit 2,5% kostenstijgingen voor salarissen en werkgeverslasten en 0,2% kostenstijgingen voor materiele lasten, rekening houdende met een nacalculatie op 2016 voor onder meer de cao afspraken en lagere olieprijsen. De methodiek van indexering is in de begrotingen van 2018-2020 weer opgenomen, gerekend is met 1,25%. Hierbij is nog geen rekening gehouden met het effect van 2017 (geen indexatie toegepast).

Indexatie kosten VRG 2017		Aandeel
Totaal verwachte salarismutatie	2,50%	50%
Verwachte index materiele overheidsconsumptie (IMOC)*	0,20%	50%
Te hanteren	1,35%	

Berekening EMU-saldo:

Omschrijving	2015	2016	2017
	x € 1000,- Volgens Jaarrekening 2015	x € 1000,- Volgens begroting 2016	x € 1000,- Volgens begroting 2017
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	279	-291	-
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.024	2.071	2.278
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	231	560	134
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	1.373	1.700	3.511
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (legen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord			
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen		612	200
10 Lasten inm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11 Verkoop van effecten:			
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo	1.161	28	-1.299

Ruimte voor toelichting

De intentie bestaat dat in 2016 de brandweerkazernes van de gemeenten worden overgenomen.

Nog niet besloten is welke en per wanneer, vandaar dat deze niet zijn opgenomen in de investeringen van 2016 en afschrijvingen in 2017.

Bijlagen

I. Risico's uit paragraaf weerstandsvormogen en risicobeheersing

Bijgaand een overzicht van de risico's met een incidenteel karakter, welke zijn weerslag vinden in de benodigde weerstandscapaciteit.

FLO-ontwikkelingen	
Omschrijving	Het verhogen van de AOW-leeftijd, het wegvallen van de levensloopregeling en het verkleinen van de fiscale ruimte om extra pensioen te storten hebben effect op de afspraken rondom de FLO. De genoemde ontwikkelingen leiden tot dusdanige financiële consequenties voor zowel werkgever en werknemer, dat het FLO-overgangsrecht maar ook de afspraken voor de medewerkers in dienst getreden na 1 januari 2006, in de huidige vorm niet langer houdbaar lijken.
Risico	PM
Kans	Hoog
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen

Paraatheid	
Omschrijving	De beschikbaarheid van de vrijwilligers in de (normale) dag situatie maar ook tijdens vakanties en feestdagen wordt een steeds grotere uitdaging. Ondanks creatieve oplossingen ("uitlenen" van elkaars personeel, inzet dagdienstpersoneel e.d.) zal de druk op de paraatheid steeds groter worden. Dit kan gevolgen hebben voor het aantal vrijwilligers in een post. Ook technische ondersteuning is nodig, zoals slimme paggers. Omdat het verloop naar verwachting de komende jaren toe zal nemen zullen wervingsinspanningen ook vergroot moeten worden. Veel communicatie en inzet is en blijft nodig om de vrijwilligers aan ons te binden. Een mogelijke oplossing voor de uitdagingen rondom de paraatheid in industriegebied Oosterhorn in cluster Eemsdelta zou kunnen komen uit een publiek-private samenwerking tussen overheids- en bedrijfsbrandweer. Dit wordt momenteel verkend door het Chemie Park Delfzijl, Falck (bedrijfsbrandweer) en VRG. Onderzocht wordt of het gezamenlijk bemensen van een brandweerkazerne aan de rand van het Chemie Park Delfzijl met een 24/7 bezetting mogelijk is. Voor VRG wordt hiermee tevens de kennis en ervaring rondom incidentbestrijding van industriële objecten vergroot.
Risico	PM
Kans	Hoog
Actie	Monitoren en waar mogelijk beïnvloeden van verloop vrijwilligers

Versneld afschrijven materieel	
Omschrijving	Ten gevolge van calamiteiten en/of landelijke ontwikkelingen kan het voorkomen dat we kosten moeten maken in verband met versnelde vervanging van materieel of materialen (adempluchtapparatuur).
Risico	150
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering naar de nieuwe situatie

	Arbeidshygiëne/ RI&E
Omschrijving	Zware inspanning in een omgeving met extreme hitte en giftige verbrandingsproducten hebben een forse impact op de gezondheid. Daarom is de Nederlandse Brandweer een programma gestart om in het kader van arbeidshygiëne het risico van beroepsziekten te verminderen. We verwachten dat dit programma zal leiden tot aanscherping van de regionale maatregelen. De kans is groot dat onderhoudsstandaarden voor de bluspakken dusdanig worden verhoogd, dat we onze logistieke en onderhoudsprocessen hierop afstemmen. We houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten met de portefeuillehouder brandweezorg inclusief meldkamerfunctie.
Risico	300
Kans	Hoog
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen

	Inzet en evaluatie bij grote calamiteiten
Omschrijving	Bij het zich voordoen van grote calamiteiten zal dit leiden tot bovenmatige inzet waardoor veel extra kosten gemaakt moeten worden. Daarnaast kan inzet van derden nodig zijn en volgen evaluatiekosten na afloop van het incident (Farmsum / hoog water). Dit soort kosten is niet structureel in onze begroting voorzien.
Risico	250
Kans	Hoog
Actie	Kosten waar mogelijk beperken

	Claims van derden
Omschrijving	VRG kan aansprakelijk worden gesteld door en claims ontvangen van derden. Te denken valt aan: kosten tgv ongevallen eigen personeel niet gedekt door verzekering, verkeerde inzet, beschadiging objecten, veroorzaken verkeersongeval, onoordeelkundig handelen bij bedrijfsbezoeken, onjuiste of onvolledige advisering.
Risico	250
Kans	Midden
Actie	Bewust gedrag stimuleren en waar mogelijk kosten beperken

	Claims van eigen personeel
Omschrijving	Incidenten waarvoor we niet toereikend zijn verzekerd kunnen leiden tot grote claims, zoals bij arbeidsongeschiktheid en boventalligheid.
Risico	300
Kans	Hoog
Actie	Waar mogelijk verzekeren en eventueel vervolgstappen bij onterecht afwijzen van een claim door de verzekeraar.

	Huisvestingstransitie
Omschrijving	Op dit moment wordt de overname van de huisvesting verder uitgewerkt. Na de overdracht kan VRG geconfronteerd worden met onvoorziene omstandigheden, zoals niet meegenomen kostenposten en achterstallig onderhoud.
Risico	PM
Kans	Midden
Actie	Bedrijfsvoering naar de nieuwe situatie

	BRZO subsidie
Omschrijving	<p>Via de provincie Zuid Holland ontvangen we een bijdrage voor omgevingsveiligheid (voorheen externe veiligheid) voor de periode 2015. Jaarlijks zal verstrekking vastgesteld worden, op zijn laatst in 2018. Binnen dit vakgebied zijn 3 fte werkzaam. De afgelopen jaren ontvingen wij een subsidie via de provincie Groningen en lag de nadruk op het op gang brengen van een ontwikkeling binnen externe veiligheid.</p> <p>Er is besloten tot de verlenging om de gewenste kwaliteitsimpuls te bereiken. Na 2018 zal VRG voor de regionale uitvoering en financiering verantwoordelijk zijn. Het risico bestaat dat we onze bedrijfsvoering niet tijdig aan kunnen passen aan deze situatie.</p>
Risico	200
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering naar de nieuwe situatie

	Overdracht MkNN naar LMO
Omschrijving	<p>De MkNN wordt in de komende jaren overgedragen naar de LMO. Dit heeft naar verwachting structurele gevolgen voor onze begroting omdat we een BTW vergoeding van het Rijk binnen de BDuR ten bedrage van 400 duizend euro kwijtraken. In onze begroting wordt deze post al sinds 2011 incidenteel ingezet. Naast een structurele component kan de overdracht ook leiden tot incidentele kosten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De veiligheidsregio's blijven verantwoordelijk voor personeel dat niet meegaat naar de nieuwe organisatie. • Boete als we ons OMS contract moeten opzeggen. • Ontwikkelkosten Nieuw Meldkamer Systeem (hierna: NMS) • Eventuele nieuwe kosten "tot op het koppelvlak" als gevolg van het NMS. • Afwenteling niet gerealiseerde bezuinigingen op de LMO.
Risico	200
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering naar de nieuwe situatie

	Organisatorische wijzigingen
Omschrijving	<p>Als gevolg van landelijke, regionale en/of politieke ontwikkelingen kan VRG geconfronteerd worden met een uitbreiding of krimp van werkzaamheden. Een voorbeeld hiervan vormt de besluitvorming vanuit het Veiligheidsberaad of ontwikkelingen op het aardbevingsdossier (zoals de verstrekking van de subsidie voor capaciteit op dit dossier).</p>
Risico	PM
Kans	Midden
Actie	Bedrijfsvoering naar de nieuwe situatie

II. Investerings

Onderstaand een overzicht van de bekende voorgenomen investeringen voor 2017.

Omschrijving	Bedrag
Blusleiding vrijwilliger	254.825
C-2000 Portofoons	36.300
Dienstauto	210.000
Haakambak	
Kazernekleding vrijwilliger	24.200
ICT	150.000
Overig	726.000
Personeel-/materiaalwagen (vrijwilliger)	254.100
Redgereedschap	169.400
TAS Inventaris	50.000
Tankautospuut beroeps	647.350
Tankautospuut vrijwilliger	989.175
Totaal investeringen 2017	3.511.350

Toelichting wijzigingen van 2016 naar 2017

	bijdrage 2016 Veiligheidsregio Totaal	Effect wijziging aantal inwoners	bijdrage 2017 Brandweer huisvesting aanvullende besluiten 80%	Overname huisvesting conform bestuursbesluit (incl. nieuwbouw) 75%	bijdrage 2017 Effect fasering invoering verdeelsitel 60%-80%	Herijkingseffecten excl overname kazernes	Herijkingseffecten overname kazernes	bijdrage 2017 Veiligheidsregio Totaal
Apingedam	568.477	-142	5.098	51.000	5.760	16.524	1.286	612.383
Bedum	454.775	63	3.966	39.000	-4.589	1.046	184	494.077
Bellingwedde	466.901	-108	4.286	48.000	12.823	76.090	7.541	615.533
De Marne	695.313	-114	6.232	73.000	-7.704	108.919	10.339	885.984
De Zijl	1.457.807	-262	12.657	152.000	-46.015	66.265	7.060	1.649.511
Eemshoofd	1.059.830	6	10.165	108.000	59.258	44.772	4.056	1.286.088
Groningen (gemeente)	14.861.951	-768	137.465	1.468.000	231.613	1.270.797	123.595	15.303.869
Grootegeest	481.758	41	4.311	46.000	9.992	94.129	9.528	645.758
Haren	897.829	702	7.785	79.000	-19.105	9.609	1.023	976.844
Hoogezand-Sappeneer	1.610.421	47	14.005	151.000	-28.743	8.727	985	1.737.018
Leek	854.153	-51	7.497	78.000	-3.899	24.845	2.142	962.687
Loppersum	549.424	-187	4.672	61.000	-25.877	57.295	5.348	651.677
Marum	485.003	-9	4.228	44.000	-7.708	27.843	2.804	556.160
Mentervolde	598.063	-85	5.178	49.000	-14.811	120.930	12.153	770.428
Oldambt	2.103.700	-123	18.097	240.000	-78.603	148.044	14.452	2.445.567
Pekela	591.550	-76	4.857	63.000	-40.438	8.579	421	627.894
Stoichten	849.330	38	7.357	96.000	-26.250	151.740	14.711	1.092.925
Stadskanaal	1.409.172	180	12.526	156.000	11.619	77.430	7.675	1.674.602
Ten Boer	342.636	9	2.988	30.000	-4.728	8.151	1.079	380.135
Veenendaal	1.272.775	-357	11.045	119.000	-23.436	6.581	705	1.371.741
Vlagtwedde	776.260	-313	7.151	82.000	27.196	96.996	9.308	998.598
Winsum	643.879	-142	5.568	73.000	-14.681	70.268	6.665	784.556
Zuidhorn	898.367	-51	7.867	84.000	-11.674	109.678	10.451	1.098.639
Totaal	33.929.375	-1.701	305.000	3.390.000	0	0	0	37.622.674

2016
besparing van kosten

4

III. Begrote bijdragen deelnemende gemeenten

Bijdragen per gemeenten, inclusief effecten groot onderhoud (herijking)

Beleidsbegroting 2017	Aantal inwoners per 1 januari 2016	bijdrage 2017 GHOR 1,02	bijdrage 2017 Crisisbeheersing 0,73	bijdrage 2017 Gemeentelijke kolom 1,40	Bijdrage 2017 Brandweer incl meldkamer na herijking	bijdrage 2017 Veiligheidsregio Totaal	bijdrage 2016 Veiligheidsregio Totaal primitieve begroting
Appingedam	11.958	12.242	8.781	16.792	574.568	612.383	568.477
Bedum	10.450	10.698	7.674	14.674	461.031	494.077	454.775
Bellingwedde	9.111	9.327	6.690	12.794	586.721	615.533	466.901
De Marne	10.122	10.363	7.433	14.214	853.976	885.984	695.313
Delfzijl	25.357	25.960	18.620	35.607	1.569.324	1.649.511	1.457.807
Eensmond	15.780	16.155	11.588	22.159	1.236.186	1.286.088	1.059.830
Groningen (gemeente)	200.210	204.967	147.020	281.139	14.670.743	15.303.869	14.861.951
Grootegeest	12.135	12.423	8.911	17.040	607.384	645.758	481.758
Haren	19.135	19.590	14.051	26.870	916.334	976.844	897.829
Hoogezand-Sappemeer	34.348	35.164	25.223	48.232	1.628.399	1.737.018	1.610.421
Leek	19.473	19.936	14.300	27.344	901.108	962.687	854.153
Loppersum	10.082	10.322	7.403	14.157	619.794	651.677	549.424
Marum	10.305	10.550	7.567	14.470	523.573	556.160	485.003
Menterwolde	12.166	12.455	8.934	17.084	731.955	770.428	598.063
Oldambt	38.381	39.293	28.184	53.895	2.324.195	2.445.567	2.103.700
Pekela	12.677	12.978	9.309	17.801	587.805	627.894	591.550
Slochteren	15.590	15.960	11.448	21.892	1.043.625	1.092.925	849.330
Stadskanaal	32.693	33.470	24.007	45.908	1.571.216	1.674.602	1.409.172
T en Boer	7.457	7.634	5.476	10.471	356.554	380.135	342.636
Veendam	27.576	28.231	20.250	38.723	1.284.537	1.371.741	1.272.775
Vlagtwedde	16.117	16.500	11.835	22.632	947.631	998.598	776.260
Winsum	13.729	14.055	10.082	19.279	741.141	784.556	643.879
Zuidhorn	18.714	19.159	13.742	26.279	1.039.459	1.098.639	898.367
Totaal	583.566	597.433	428.528	819.456	35.777.257	37.622.674	33.929.375

Bijlage 2: Toelichting op de concept beleidsbegroting 2017

Deze toelichting bevat meerdere elementen en beoogt de raden een doorkijk te geven vanuit het financiële kader van waaruit de VRG is gestart en de ontwikkeling naar de huidige financiële positie, zodat de uitgangspunten voor de concept beleidsbegroting 2017 in het juiste perspectief gezet kunnen worden. Zowel de uitgangspunten van de regionalisering en de ontwikkeling van VRG tijdens de eerste bestaansjaren worden beschreven (A). Vervolgens worden de financiële kaders voor de begroting 2017 toegelicht (B). Daarnaast wordt ook ingegaan op de effecten van het groot onderhoud in het gemeentefonds (herijking) en wordt het proces hierop verder toegelicht (C).

A. Financiën VRG in perspectief

1. Terugblik Regionalisering

In Groningen werkten we op het gebied van brandweer, meldkamer en crisisbeheersing al ruim voor de regionalisering uitgebreid samen. Tot aan de regionalisering is al veel voordeel behaald doordat we binnen de regionale brandweer een aantal zaken als inkoop, oefenen, risicobeheersing en planvorming in gezamenlijkheid veel efficiënter konden aanpakken. Ook zijn er voordelen behaald bij het tot stand komen van de meldkamer Noord Nederland. Daarnaast is op basis van landelijke normen ten aanzien van benodigd dagdienstpersoneel (toezichthouders, technische dienst, medewerkers brandweezorg) de brandweernorm Groningen ontwikkeld. Deze norm gaf aan wat er qua aantallen fte's en samenstelling binnen de gemeentelijke korpsen aanvullend nog nodig was om aan wettelijke eisen te kunnen voldoen binnen het verzorgingsgebied. Door ook binnen gemeentelijke korpsen nauw samen te werken konden we qua personele invulling naar 80% van deze norm.

Met de wettelijke verplichting om de brandweer te regionaliseren heeft het veiligheidsbestuur Groningen besloten om per 1 januari 2014 te komen tot één brandweerorganisatie voor heel Groningen. Centraal uitgangspunt bij de regionalisering was dat de overgang zoveel mogelijk budgetneutraal moest gebeuren. De begrotingen van de 23 gemeenten én het regionaal bureau zijn samengevoegd waarbij de begrotingen van 1 januari 2012 als basis gold, inclusief eerdere bezuinigingen. En daarmee ook inclusief de samenwerkingsvoordelen die al met de eerdere samenwerking tot stand waren gebracht. De eerder opgelegde bezuiniging van 1 miljoen euro op de inwonerbijdrage voor de regionale brandweer, de bezuiniging van 600 duizend euro op de BDUR en de bezuiniging van 900K binnen de gemeentelijke brandweerkorpsen zijn meegenomen naar de begroting van de nieuwe organisatie.

PriceWaterhouseCoopers (PWC) heeft een gedegen onderzoek uitgevoerd naar de manier waarop het regionaliseringsproces doorlopen is en de bijbehorende begroting tot stand gekomen is. PWC heeft met name risico's onderkend ten aanzien van de beschikbare budgetten voor overhead, ICT, opleiden/oefenen en Arbo (PPMO). Hier zijn al tijdens het regionaliseringsproces maatregelen voor genomen. Specifiek voor de personele overhead heeft Berenschot een aanvullende benchmark uitgevoerd. Op basis van deze benchmark is bij de inrichting van de organisatie een overheadpercentage gehanteerd van 21,5%. Dit percentage is opgebouwd uit 13,5% voor PIJOFACH functies en 8 % voor leidinggevend en secretariële ondersteuning. Dit is gelijk aan dat van een gemiddeld beleidsarm agentschap, terwijl de veiligheidsregio in toenemende mate te maken heeft en krijgt met diverse beleidsintensiveringen. Het gemiddelde overheadpercentage binnen gemeentelijke organisaties ligt met ruim 30% veel hoger. De nieuwe organisatie is vanuit bestaande reële begrotingen met toevoeging van een beperkte overhead en een smalle top, sober opgezet.

2. Ontwikkeling organisatie en financiën 2014-2016

Binnen alle programma's is tot nu toe minder uitgegeven dan in de begroting was vastgesteld. Het financiële resultaat van de VRG bedroeg in 2014 ruim 3 miljoen euro. Dit is teruggelopen naar ruim 1,3 miljoen euro in 2015, waarvan in 2015 al 500 duizend euro is teruggeven aan gemeenten. De VRG is vooral in het opstartjaar terughoudend geweest met het uitgeven van beschikbare middelen. Zo is bijvoorbeeld de staat van het onderhoud van materieel eerst geïnventariseerd, is het aanbestedingstraject zorgvuldig vormgegeven en is de opleidingsbehoefte geïnventariseerd. Medewerkers moesten zich na het plaatsingsproces bovendien nieuwe taken, rollen en verantwoordelijkheden eigen maken. Veel initiatieven hebben daardoor pas later in het jaar geleid tot uitstroom van middelen. Een aantal vacatures is bovendien gedurende het jaar pas ingevuld. Het werving- en selectieproces van medewerkers met het juiste profiel kostte enige tijd.

In 2015 was de formatie nagenoeg op sterkte en was het activiteitsniveau nagenoeg op het niveau van de begroting. Het financiële resultaat in 2015 komt voor een belangrijk deel voort uit twee incidentele effecten. De kapitaallasten en het daarbij behorende BTW voordeel (totaal 1,1 miljoen euro) vallen lager uit dan begroot. De vervangingscyclus van het materieel duurt langer omdat we aan strengere aanbestedingseisen moeten voldoen. Dit tijdelijke voordeel zal naar verwachting binnen een periode van 3 á 4 jaar volledig verdwenen zijn en zelfs omslaan naar een tekort. Het incidentele voordeel (400 duizend euro) ten aanzien van de BTW compensatie voor de meldkamer vervalt bij overdracht van de MkNN naar de landelijke meldkamer. Wanneer de landelijke bezuinigingstaakstelling op de samenvoeging van de meldkamers niet gerealiseerd wordt kan dit zelfs nog tot aanvullende bezuinigingen vanuit het Rijk leiden.

Een aantal structurele financiële knelpunten zijn sinds de start van de organisatie binnen de begroting opgelost, waaronder:

- Invoering van de werkkostenregeling (90 duizend euro);
- Eigen risico WW (230 duizend euro);
- Bijdragen aan landelijke beleid (90 duizend euro);

Nieuw in 2016 is de overname van de huisvesting. De begroting is hiertoe gewijzigd met ruim 3 miljoen euro. We verwachten dat we de komende jaren geleidelijk zullen toegroeien naar volledige uitputting van dit bedrag. De formatie om het overgenomen vastgoed te beheren is conform bestuursbesluit met 1,5 fte uitgebreid. De kosten hiervoor bedragen in 2016 60 duizend euro en worden in 2016 incidenteel via de reserves gefinancierd. Hetzelfde geldt ook voor brandveilig ondernemen Eemshaven. Hier is in 2016 125 duizend euro mee gemoeid. Tenslotte ligt er een bestuurlijke wens om de nacalculatie op opleidingskosten af te schaffen. Dit leidt bij 7% verloop binnen het vrijwilligersbestand tot 151 duizend euro extra kosten binnen de VRG. Gemeenten gaan in plaats van achteraf nu een vooraf vastgesteld bedrag betalen. Ook dit wordt in 2016 incidenteel via de reserves gefinancierd. In 2016 zullen de incidentele voordelen ten aanzien van de kapitaallasten naar verwachting lager uitvallen dan in 2015. De eerste aanbestedingstrajecten zijn in 2015 afgerond en leiden in 2016 tot start van de afschrijvingstermijn. Het resterende overschot wordt in 2016 ingezet om de incidentele financiële gevolgen van de invoering van het individueel keuzebudget op te vangen. Het incidentele voordeel op de meldkamer wordt deels ingezet om de tijdelijk lagere BDUR op te kunnen vangen (80 duizend euro). Het restant wordt als post onvoorzien gehandhaafd. Wanneer aan het einde van het boekjaar opnieuw een positief resultaat ontstaat, kunnen we een teruggave aan gemeenten overwegen.

Op basis van de meest recente personeelsgegevens (maart 2016) hebben we nogmaals onderzocht of de huidige overhead, inclusief tijdelijke inhuur nog voldoet aan de norm van 21,5%. We blijven net onder de 21% en daarmee kan worden gesteld dat de organisatie in de afgelopen jaren, ondanks diverse beleidsintensivering, binnen de gewenste sobere kaders is gebleven. Met andere woorden; hier zit nog steeds geen "vet op de botten".

B. Toelichting op de concept beleidsbegroting 2017

De concept beleidsbegroting 2017 is evenals voorgaande begrotingen sober ingestoken. De VRG heeft een smalle top en een beperkte overhead. In de afgelopen jaren zijn reeds diverse structurele bezuinigingsmaatregelen op gemeentelijk, regionaal en landelijk niveau verwerkt. Daarnaast zijn een aantal in het meerjarenperspectief benoemde financiële knelpunten opgelost, waaronder het financiële tekort gemeentelijke kolom (deels incidenteel). Ook het BTW-knelpunt GHOR van 210 duizend euro wordt in 2016 opgelost en vormt daarmee geen knelpunt meer voor 2017.

In afwijking van de financiële verordening en voorgaande jaren is in deze concept beleidsbegroting 2017 geen indexering voor loon en prijsstijgingen opgenomen. De totale indexatie zou conform systematiek van voorgaande jaren op 476 duizend euro uitgekomen zijn. Dit bedrag bestaat uit 2,5% kostenstijgingen voor salarissen en werkgeverslasten en 0,2% kostenstijgingen voor materiele lasten, rekening houdende met een nacalculatie op 2016 voor onder meer de cao afspraken en lagere olieprijsen. De totale indexatie wordt opgevangen door de inzet van de incidentele vrijval kapitaallasten en BTW voordeel meldkamer. De methodiek van indexering is in het meerjarenperspectief 2018-2020 weer toegepast, waarbij gerekend is met 1,25%. Hierbij is nog geen rekening gehouden met het effect van het incidenteel niet indexeren van de concept beleidsbegroting van 2017.

Er wordt uitvoering gegeven aan een tweetal bestuursbesluiten waarvoor de concept beleidsbegroting in 2017 eveneens niet wordt uitgezet. Het gaat om het invlechten van de opleidingskosten ten bedrage van 151 duizend euro en brandveilig ondernemen Eemsmond ten bedrage van 275 duizend euro. Ook het resterende knelpunt binnen de gemeentelijke kolom ten bedrage van 80 duizend euro wordt hier in meegenomen. Voor 2017 worden de opleidingskosten, brandveilig ondernemen Eemsmond en het knelpunt binnen de gemeentelijke kolom opgevangen door de inzet van de incidentele vrijval kapitaallasten en BTW voordeel meldkamer.

De concept beleidsbegroting 2017 is dus ten opzichte van 2016 aangepast met de volgende posten:

- Toename kapitaallasten huisvesting door nieuwbouw met 309 duizend euro, conform het bestuursbesluit dat 19 februari 2016 is genomen na afloop van het zienswijze traject met de raden;
- Formatie beheer kazernes van 1,5 fte met 100 duizend euro, conform het bestuursbesluit dat hierover 10 april 2015 is genomen;
- Toename lokale heffingen door huisvesting met 205 duizend euro, conform het bestuursbesluit dat 15 april 2016 is genomen;
- Extra opbrengsten BDuR, 100 duizend euro als gevolg van de herijking

Daarnaast zijn de lagere kosten en opbrengsten in verband met aardbevingsdossier verwerkt ten bedrage van 200 duizend euro. De totale lasten van VRG (inclusief huisvesting) zoals nu opgenomen in deze concept beleidsbegroting blijven nog steeds 2,2 miljoen euro onder het fictieve budget brandweer en rampenbestrijding in het gemeentefonds.

Besloten is om dit jaar nog een uitgebreide evaluatie te starten en af te ronden met betrekking tot de aard en omvang van de taken, producten en diensten die in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen zijn ondergebracht c.q. worden uitgevoerd. Dit in aanloop tot de begroting 2018, met als doelstelling zorg te dragen voor structurele inbedding in de begroting van structurele lasten en taken. Deze evaluatie zal gekoppeld worden aan het reeds lopende evaluatieproces van de Veiligheidsregio in het kader van een landelijke kwaliteitsaudit.

C. Groot onderhoud gemeentefonds (herijking) en proces voor inventarisatie van mogelijkheden voor demping van de effecten.

In de aanloop naar de oprichting van Veiligheidsregio Groningen is gekozen om voor het programma brandweezorg een verdeelsleutel toe te passen op basis van het fictief budget brandweer en rampenbestrijding in het gemeentefonds. Het besluit is genomen om zo de kosten op een duidelijke, rechtvaardige, transparante en toekomstbestendige wijze te verdelen over de gemeenten. Dit betekent voor elke gemeente een gefaseerde overgang in 5 jaar van de historische kosten naar de nieuwe verdeelsleutel. Dit is vastgelegd in de besluitvorming van de begroting 2014 en opgenomen in de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling, artikel 24a, deze tekst luidt als volgt:

"De regeling gaat in de periode 2014-2018 voor alle taken van de regionale brandweer en de meldkamer gefaseerd over naar de volgende verdeelsleutel: de bijdragen die de deelnemende gemeenten verschuldigd zijn, worden vastgesteld door de lasten, na aftrek van eventuele andere baten, om te slaan over de deelnemende gemeenten naar rato van het fictief aandeel in het gemeentefonds voor brandweezorg en rampenbestrijding per 1 januari van het jaar waarop de betaling der bijdragen betrekking heeft."

Deze fasering over een periode van 5 jaar houdt in dat er een gewogen gemiddelde berekend wordt van het aandeel van een gemeente in de totale historische kosten (berekend aan de hand van de nulmeting) en het aandeel in het totaal ontvangen fictief budget brandweer en rampenbestrijding in het gemeentefonds. Het gewicht van het aandeel in het totaal ontvangen fictief budget brandweer en rampenbestrijding in het gemeentefonds neemt elk jaar met 20% toe. Voor 2017 betekent dit dat de gemeentelijke bijdragen nog voor 20% bepaald worden door de historische kosten en al voor 80% door het gemeentefonds. In 2018 is de verdeling 100% volgens het gemeentefonds.

Bij de keuze voor het gemeentefonds als verdeelsleutel werd aangenomen dat dit zou leiden tot een stabiel beeld voor de komende jaren. In de vastgestelde begrotingen 2015 en 2016 is echter al aangegeven dat er een landelijk onderzoek door het Rijk werd uitgevoerd naar zowel de omvang als de verdeelsleutel van de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor het cluster openbare orde en veiligheid (OOV), subcluster brandweer & rampenbestrijding.

De uitkomsten van het onderzoek waren nog niet bekend ten tijde van de vaststelling van beide begrotingen (2015/2016). Ook in de loop van 2015 kregen we vanuit het ministerie van V&J geen juiste overzichten met de verdeling per gemeente. Ook bestond er nog onduidelijkheid over het wel of niet bovenlangs compenseren van gemeenten die minder aan het subcluster brandweer & rampenbestrijding toegekend kregen. Uiteindelijk is aan Cebeon apart opdracht gegeven om de Groninger situatie uit te werken en die data hebben we begin 2016 ontvangen. Het groot onderhoud leidt tot gewijzigde fictieve bedragen voor de gemeenten die in de algemene uitkering beschikbaar zijn voor cluster OOV. De wijzigingen worden landelijk in het uitkeringsjaar 2016 in één keer ingevoerd. Het effect op de algemene uitkering wordt door een overgangsregeling voor het groot onderhoud in twee jaar gerealiseerd.

In het algemeen bestuur van 15 april 2016 is de concept beleidsbegroting vastgesteld waarbij ten aanzien van de verdeling als uitgangspunt is verwezen naar de gemeenschappelijke regeling VGR. Door de lijn uit artikel 24a van de gemeenschappelijke regeling voor 2017 in te zetten, wordt de herijking volledig meegenomen in de berekening van de verdeelsleutel voor de concept beleidsbegroting 2017. Conform de fasering genoemd in artikel 24a is de gemeentelijk bijdrage in de concept beleidsbegroting 2017 gebaseerd op 80% van de inkomsten in het gemeentefonds in het cluster OOV en 20% historische kosten. Volgens deze verdeelsystematiek betekent dit dat er voor het begrotingsjaar 2017 navenant meer of minder aan de Veiligheidsregio moet worden bijgedragen.

Aanvullend heeft het algemeen bestuur het dagelijks bestuur de opdracht gegeven om in de komende maanden binnen de bandbreedte van de staande afspraken te kijken naar mogelijkheden om de effecten van de herijking te dempen. Bij dit proces zullen de financieel ambtenaren, portefeuillehouders binnen de gemeenten en de auditcommissie worden betrokken. Deze inventarisatie zal voor de zomer zijn verkend. De planning is dan ook om de besluitvorming over demping van de effecten van de herijking voor de zomer af te ronden en deze uitkomsten zo spoedig als mogelijk is eveneens naar de raden te sturen.

Afhankelijk van het bovenstaande proces, kan de uitkomst ingebracht worden in het lopende zienswijze traject. Mogelijk kan ook verlenging van het zienswijzetraject noodzakelijk blijken. Wij zullen u daarover zo nodig berichten.

